

Tà lùzu ró tadhálé Yòwánì dré dhi i

Búkù kònìdhi ni tà àndu ngìle drìdrì dhi

Dhya búkù kònìdhi ni tisìlepi dhi tá Yòwánì 'ì (1:1, 4, 9; 22:8-9). A adré kisùá dhi, akódhi nda tá Yòwánì, àpóstolò mudrí-drì-rì dhi ki àlo 'ì, ìndì dhya Yésu ni Rúbí Tani tisìbhá dhi ki àlo 'ì. Akódhi tisì tá búkù kònìdhi lókyá adrérà'a Yésu ni ka'ìbhá ki mǐ pfo lavulé, ì dré tá adrélé akódhi ni ka'ì àyi ki Mírì ro dhi sè dhi 'á. Adré di àyi ki timbà àyi ki tà ka'ìka'ì na, adrézó àyi ki kodzó, ì kàdréró tròle àyi ki tà ka'ìka'ì rú.

Yòwánì adré tàá dhi, Yésu Krísto ni tàndì mù ángeló Gìká ni tà lùzu ró dhi ki tadhá í dré, í kòlongóro tà dra ru 'obhá nda ì Yésu ni ka'ìbhá ì dré (1:1-2). Adré tà twátwa agábhá í mi dhi ì ìndì tà ángeló ì dré tadhálé í dré dhi ki tisì, kúlí alaala móndyá ka'ìbhá dhi ì dré ngbà 'í kitswálé àndu nìle àyi dhi ì sè. Angyá ko, kúlí alaala bǐ nda ì angá Búkù tà àku ru yǐzo dhi àdhya lésè. Móndí ki kitswá tà kayí àyi kòfalésè tà àruka tisìle búkù kònìdhi lé dhi ki àndu ndàzo nìle. Di, Yòwánì adré tà kàdrì kònìdhi ni tadhá ngádra 'á: Mírì Yésu Krísto sè dhi, Gìká ni àdzú bhu àyi kàribhá ìbe lókyá be vwàvwà ro, àyi ki lavúzó títi gò, àyi móndyá ki 'òzo file bhù tídhí ro ìndì bvò tídhí ro dhi na, ì kàdréró adrélé túmánì í be kóná vésè kólyá.

Tà kàdrìkàdrì búkù kònìdhi léna dhi ki atìma

- 1) Tà lùzu ro tadhále Yòwánì dré dhi i (1:1-8)
- 2) Tà agalépi drìdrì akódhi mi dhi, ìndì tà dré tisìle Ekèlézyà nzi-drì-rì dhi i dré dhi i (1:9-3:22)
- 3) Gìká ni lindrì bhàma Kábilígyà Mvá be dhi (4:1-5:14)
- 4) Búkù pàle dhi, kídhá ni nzi-drì-rì dhi íbe dhi i (6:1-8:1)
- 5) Gòká nzi-drì-rì dhi i (8:2-11:19)
- 6) Nĩ máláwú gú dhi, ìndì kà'wá àtrá rì dhi i (12:1-13:18)
- 7) Tàbvó Gìká dré dra tàle dhi ni tà longoma (14:1-20)
- 8) Kópò nzi-drì-rì gabhá Gìká ni kombà sè bíbi dhi i (15:1-16:21)
- 9) Gìká ni kàribhá kì lavuma (17:1-20:10)
- 10) Tàbvó Gìká dré dra tàle kùdù ro dhi (20:11-15)
- 11) Bhù tídhí ro dhi, bvò tídhí ro dhi, ìndì Yèrúsalémà tídhí ró dhi (21:1-22:6)
- 12) Yésu ni alìma ni tà longoma (22:7-21)

Búkù kònìdhi ni tà àndu ngìle drìdrì dhi

¹ Tà búkù kònìdhi léna dhi i, tà lùzu ró Yésu Krísto dré tadhále dhi 'i. Gìká fè tá tà nda i Yésu dré tadhále áyi mārábà i dré dhi ni, i kòniró tà dra ru 'obhá lókyá tsà àmvolésè dhi i be dhi bvó. Dì Yésu amù tá áyi ángeló tà nda kì tadhá ma, Yòwánì, áyi mārábà ro dhi dré.

² Dì má adré tà títi má dré nòle nda kì longó. Kòdhi adré tàá dhi, má adré Gìká ni kúlí longó tà bàti Yésu Krísto dré tadhále dhi íbe.

³ Kólénzé ni adré dhya dra kúlí pròfétà àdhya kòni ki nàlepi móndí i dré dhi dré! Kólénzé ni kpà adré móndyá dra kúlí nda ki yibhá gò, i dré adrézó tàmiğa dri kúlí nda i sè dhi i dré! Tàko ko, lókyá atsa ànyi dre.

Mòdo fema Ekèlézyà nzi-drì-rì dhi i dré dhi

⁴ Ma, Yòwánì, má adré tà kòni ki tisì Ekèlézyà nzi-drì-rì bvò Asíyà àdhya na dhi i dré. Giká adrélépi be, adrélépi tá be kínó lésè, ìndì adrélépi alìle dhi kòbhà áyi togó tani àmi rú, ìndì kòfè tà kìdrìkìdrì àmi dré! Kò'o kònini túmánì tírì nzi-drì-rì adrébhá áyi lirìrà òpì àdhya kandrá dhi ìbe,

⁵ ìndì Yésu Krísto be. Yésu Krísto nda, dhya adrélépi tà títi í dré yìle Giká vélésè dhi ki longó gyägya dhi 'i. Akódhi kókpà dhya ngàlepi dràdrà 'àsè drìdrì móndyá àruka títi dhi i kandrána dhi 'i, ìndì ópí kàdrì ópí títi bvò àdhya i drìle dhi 'i.

Mìlanzìlanzì kàdré akódhi adrélépi àma ki le tò, àma ki apálépi àma ki tàkonzì lésè áyi kàrí sè nda dré!

⁶ Akódhi bhà àma adrélé òpì ro, ìndì kòwánà i ró, mà kàdréro tà 'o áyi Atá Giká dré. Mìlanzìlanzì i rìnyí be dhi i kàdré akódhi dré kóná vésè kólyá! Kònini.

⁷ Mì nò rè ká! Akódhi adré alìle ndùrùku 'àsè! Móndyá títi dhi ki akódhi ni no mǐ sè, ndìndì àyi akódhi ni sobhá dìlì sè dhi i.

Súru títi bvò dri dhi ki tongó akódhi ni tà sè.

Ayíya, kàdré kònini!

⁸ Mírì Gìkà tà dhi: «Ma Álefà 'i, ìndì Omégà 'i.*
Ma Gìkà rĩnyí líyí ro adrélépi be, adrélépi tá be
kínó lésè, ìndì adrélépi alìle dhi 'i.»

Yòwànì nò Krìsto m̀lanz̀lanz̀ì ro

⁹ Ma, Yòwànì, ma àmì kì adrúpi adrélépi Gìkà
ni Opì 'a, adrélépi kizà nya, ìndì adrélépi togó tsi
túmǎní àmì ìbe Yésu na dhi 'i. A ru tá ma bhàle
tùrù Pátomò àdhya na Gìkà ni kúlí ni tà sè, ìndì
tà bàti Yésu dré tadhále dhi ni tà sè.

¹⁰ Kítú Mírì àdhya sè dhi, Tírì Lólo asó tá ma
gò, má dré kúlí 'u'ù gòkà ni 'u'ù t́nì dhi ni ỳzo
má àmvolésè,

¹¹ tàá dhi: «Mí t́sì tà mí dré dra nòle dhi i búkù
na, mùle Èkèlézyà nzi-drì-rì dhi i dré: Èkèlézyà
Èfèsò àdhya dré, Sìmìrúnà àdhya dré, Pèrùgámò
àdhya dré, Tìyàtìrà àdhya dré, Sàrúdi àdhya dré,
Fìlàdèlèfìyà àdhya dré, ìndì Làwòdìkìyà àdhya
dré.»

¹² Di má dré áma alázó kitswálé kúlí adrélépi
tà ta má dré nda ni no. Má kàlá ma dre dhi, má
dré ngá nzi-drì-rì ledélé órò sè adrézó àtsí tosó
sílá dhi kì nòzo.

¹³ Ngá nda kì kító 'á dhi, dhya làsú be móndí
ni mvá t́nì dhi totó tá i. Asó tá kánzò kàtswa
tsàlepi í pàna dhi, áyi agá dròzo bã ledélé órò sè
dhi sè.†

¹⁴ Akódhi ni drì drìbhí ni ìbe dhi i tá kemve
lavulé ngóro kabilígyà bhí mvé t́nì, ìndì pfúrí

* **1:8** 1:8 «Álefà» kònàdhi, wárágà pá drìdrì Gìrikì ti àdhya 'i.
«Omégà» kònàdhi wárágà pá kùdù dhi 'i. Di Gìkà adré tàá kònwa
dhi, i dhya drìdrì dhi 'i, ìndì dhya kùdù dhi 'i. Yésu adré kpà tà
nda ni ta áyi t̀ndi ni tà sè 1:15 na. † **1:13** 1:13 Rú «Móndí ni
Mv́» kònàdhi, rú àzya fèle Mèsíyà dré dhi 'i. A kònò Dányèlé
7:13; 10:5.

kemve dhi tíni. Akódhi ni mǐ adré tá kòle rǐnyi ró àtsí tíni.

¹⁵ Akódhi ni pá adré tá lagulé ngóro bórónzè kobvóle àtsí sè dhi tíni. Akódhi ni kúlí adré tá ndròle ngóro kòlyá kàdrì dhi ni ndròma tíni.

¹⁶ Akódhi ni dríágó lésè dhi, ru tá bhǐbhínyà nzi-drǐ-rǐ dhi i. Akódhi sílésè dhi, sápi tìle sí lǐtsi be rǐ dhi adré tá apfòle. Akódhi ni mǐbhalé adré tá lagulé ngóro kítú dré adrélé lagulé áyi rǐnyi sè wáyì dhi tíni.

¹⁷ Má kònò akódhi dre dhi, má dré dhèzo akódhi pá àbvò tíni. Di, akódhi dré áyi dríágó bhàzo má dri, tàzoá dhi: «Mí ro ngá ko! Ma dhya drǐdrǐ dhi 'i, ìndì dhya kùdù dhi 'i.

¹⁸ Ma dhya adrélépi lídrì ro dhi 'i. Má drà tá dràdrà. Di, mí nò rè ká, ma mána lídrì ro kóná vésè kólyá! Ma lífùngúlà ànzi dràdrà àdhya íbe, ìndì móndyá dràbhá dre dhi ki àrà àdhya be má drígá.

¹⁹ Mí tìsì di tà mí dré nòle dhi i: tà adrèbhá ru 'o nyànomvá dhi i, tùmǎní tà dra ru 'obhá àmvolásà dhi íbe.

²⁰ Tà lùzu ró mí dré nòle dhi ki àndu kònì 'i: Bhǐbhínyà nzi-drǐ-rǐ mí dré nòle áma dríágó lésè dhi i, Ekèlézyà nzi-drǐ-rǐ dhi ki ángéló 'i. Ngá nzi-drǐ-rǐ adrézó àtsí tosó sílá dhi i, Ekèlézyà nzi-drǐ-rǐ dhi 'i.»

2

Tà tìsìle Ekèlézyà Efésò na dhi dré dhi

¹ «Mí kòtìsì tà ángéló adrélépi Ekèlézyà Efésò na dhi ni líkí dhi dré kònìni:

Dhya adrélépi bhǐbhínyà nzi-drǐ-rǐ dhi ki ru áyi driágo lése, ìndì adrélépi tatsilé ngá nzi-drǐ-rǐ ledélé óró sè adrézó àtsí tosó sílá dhi i kofalésè dhi, adré kulí kòni ki ta kòdhya:

² Má nǐ tà mí dré adrélé 'òle dhi i be. Má nǐ, mí adré àzì 'o landèzo, adrézó togó tsi ngìni ya dhi be. Má nǐ, mí kitswá móndí kòzi ki tà mvo ko dhi be. Mí tabhǐ dhya adrèbhá tàá kinzò sè dhi, àyi àpóstolò 'i dhi i gò, mí dré àyi ki kinzò 'òzo apfòle ngádra 'á.

³ Mí nya kizà áma rú ni tà sè gò, mí dré ámi togó tsìzo landè àko ró.

⁴ Di, ma tà íbe tàle mí dri: Mí tayí mína adrema áma le wáláká nǐ tǐni dhi dre.

⁵ Mí kisù rè ngalé mí dhe ngìni ya dhi ká! Di mí kòladzá ámi togó, gòzo adrélé tà mí dré 'òle wáláká dhi ki 'o. Mí kòladzá ámi togó ko dhi, má ni tsa mí véna, ámi ngá adrézó àtsí tosó sílá dhi ni tingá àrà nǐ 'ásè.

⁶ Di, tà dóro mí dré adrélé 'òle dhi, kòndhi 'i: Mí adré tà Nìkòlá nǐ lebèbhá ì dré adrélé 'òle dhi ki ga, ngóro má dré kpà adrélé tà nda ki ga dhi tǐni.*

⁷ Dhya bíbhále íbe tà yǐzo dhi kòyi tà Tírí Lólo dré adrélé tàle Èkèlézyà i dré dhi! Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi dré dhi, má ni fa lídrì àdhya Gìká nǐ pàràdísò le dhi ni lò'wa fe dré nyàle.»

Tà tisìle Èkèlézyà Simìrúnà na dhi dré dhi

* **2:6** 2:6 A kònò kpà 2:15. Tà àzya tàle «Nìkòlá nǐ lebèbhá» kòni ki tà dri dhi yókódhó. Di à kitswá tàá dhi, àyi nda ì adré tá tròle Gìká nǐ tà bàti rú ko.

8 «Mí kòtisì tà ángéló adrélépi Èkèlézyà Sìmírúnà na dhi nì líkí dhi dré kònìni:

Dhya adrélépi drìdrì, adrélépi kùdù, ìndì dràlepi gò gòle adrélé lídrì íbe dhi, adré kúlí kònì ki ta kòdhya:

9 Má nǐ kizà mí dré adrélé nyàle dhi i, ámi lemerè tà be dhi be. Dì, tágba dré adrézó kònìni dhi, mì mína ngá líyí 'i! Má nǐ làdhá mónnyá adrèbhá tàá kinzò sè dhi, àyi Yúdà ànzi 'i dhi ì dré adrélé dhàle mí rú dhi i be. Ayi nda i Yúdà ànzi 'i bàti ko. Be ró dhi, àyi lèsámò dzó Sàtánà àdhya 'i.

10 Dì mí kòro ngá kizà mí dré adrélé 'òle nyàle dhi ki tà sè àlomvá ko. Mí yi rè ká! Dzaborò nì mónní àruka àmi kòfalé dhi ki bhe bǎdzó na, àyi ki tabhizo, àyi ki 'òzo kizà nya kítú mudrí. Mí kàdré di tròle ámi tà ka'ika'i rú tsale byá dràdrà na. Dì má nì kúlá lídrì àdhya nì fe mí dré.

11 Dhya bíbhálé íbe tà yǐzo dhi kòyi tà Tírì Lólo dré adrélé tàle Èkèlézyà i dré dhi! Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi, dràdrà nì rì kitswá akódhi nda nì 'o kònzi àlomvá ko.»

Tà tisìle Èkèlézyà Pèrùgámò na dhi dré dhi

12 «Mí kòtisì tà ángéló adrélépi Èkèlézyà Pèrùgámò na dhi nì líkí dhi dré kònìni:

Dhya adrélépi sápi tìle sí lǐtsi be rǐ dhi íbe dhi, adré kúlí kònì ki ta kòdhya:

13 Má nǐ àrà mí dré adrézó adrélé lána dhi be. Arà nda Sàtánà nì lírìrà adrézó òpì nya dhi 'i. Dì, tágba dré adrézó kònìni dhi, mí adré mína tròle áma rú rú. Mí gà áma ka'ima ko, tágba à dré tá

Atípa, áma tà longólépi gyăgya dhi ni pfùzo dràle àmi véna, Sàtánà ni adrérà na dhi.

14 Dì, ma tà àruka íbe tàle mí dri: Mòndí àruka àmi kòfalé dhi ì adré àyikya tròle tà Bálámà dré tá tadhálé dhi ì rú. Akódhì nda tadhá tá Bálákà dré dhi, kò'o Ìsèrélè ànzi ì ledhélé tàkonzì na ngíni ya dhi. Bálákà nda se tá àyi ki togó litílé, ì kàdréró mánýàngá fèle gìkà tàko ì dré dhi ni nya, adrézó kpà ndòtò tà 'o be dhi bvó.†

15 Kòdhi íbe dhi, àmi ki àruka ì adré tròle tà Nìkòlá ni lebèbhá ì dré adrélé tadhálé dhi ì rú.

16 Mí kòladzá dì àmi togó! Mí kò'o kònìni ko dhi, má ni tsa mí véna mbèlè, kitswálé àdzú bhu mòndyá nda íbe sápi adrélépi apfòle má sílèsè dhi sè.

17 Dhya bíbhálé íbe tà yìzo dhi kòyi tà Tírí Lólo dré adrélé tàle Èkèlézyà ì dré dhi! Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi dré dhi, má ni mánà zùle zùzù dhi ni fe dré nyàle. Má ni kpà kírà mvá kemve, rú tídhí dhi ni tìsìzo dríá dhi ni fe drá. Dhya àlo rú nda ni àndu nìlepi dhi yókódhó. Ngbà 'í dhya dra kírà nda ni kisúlépi dhi ni nǎá nǎ.»

Tà tìsìle Èkèlézyà Tiyàtírà na dhi dré dhi

18 «Mí kòtìsì tà ángéló adrélépi Èkèlézyà Tiyàtírà na dhi ni líkí dhi dré kònìni:

Gìkà ni Mvágó, mǐ ni dré adrézó kòle àtsí tǐni, ìndì pá ni dré adrézó lagulé bòrónzè kobvólé àtsí sè dhi tǐni dhi, adré kúlí kòni ki ta kòdhya:

† 2:14 2:14 A kònò Ngá nàma 22-24; 25:1-2; 31:16.

19 Má nì tà mí dré adrélé 'òle dhi i, ámi lèle, ámi tà ka'ika'ì, tà mí dré adrélé 'òle má dré dhi i, ìndì ámi togó tsìma dhi be. Má nì kpà tàle dhi, mí adré tà dóro 'o wáláká nì nì lavú dhi be.

20 Dì, ma tà íbe tàle mí dri: Mí adré Yèzàbèlè, tòkó adrélèpi áyi zi pròfètà ro kinzò sè dhi nì tayí adrélé tà tadhá áma màràbà ì dré. Akódhi nda adré àyi kì lití adrélé ndòtò tà 'o, ìndì adrélé mányàngá fèle g'iká tàko ì dré dhi nì nya.

21 Má fè tá lókyá akódhi dré áyi togó ladzázó áyi ndòtò tà sè ká, dì, lè tá ína ko.

22 Dì ásà dhi, má nì akódhi nì bhe lánzá dri kítswálé kizà nya lavúlé. Má nì kpà mónnyá adrèbhá múná tà 'o akódhi be dhi kì 'o kizà nya lavúlé, ì kòladzá àyi kì togó tà ì dré adrélé 'òle akódhi be nda kì tà sè ko dhi.

23 Kòdhi íbe dhi, má nì akódhi nì ànzì kì tupfú todràle. Dì Èkèlézyà títi dhi kì n'íà tàle dhi, ma dhya mónnyá títi dhi kì togó n'ìlepi àyi kì tà k'isùk'isù be dhi 'i dhi be. Má nì tà logó àmi àlo àlo títi dhi ì dré tà mì dré 'òle dhi ì tí.

24 Dì àmi, mónnyá Tiyàtìrà le dhi kì àmbí adrèbhá tròle tà tòkó nda dré adrélé tadhále dhi ì rú ko, adrézó kpà tà adrélé zile <Sàtánà nì tà lùzu ró> dhi kì nda n'ìle ko dhi ì dré dhi, má adré tàá kòn'ini: Má bhà ngá lanzi àzya àmi dri ko.

25 Mì kàdré ngbà 'í tròle g'ígí ro tà mì dré adrézó ába dhi rú, tsàle lókyá má dré dra agòzo dhi 'á.

26 Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi, ìndì tà má dré lèle dhi kì 'òlepi tsàle kùdù na dhi dré dhi, má nì r'inyí fe dré adrézó òpì nya sùrú títi ì dri.

27 Akódhi ni òpì nya àyi dri kùtù aya ró adrélépi àyi rinyí tadhá dhi sè.

A ni àyi ki tonò ngóro lídrí rùle kǐnǐ sè dhi i tǐni.‡

28 Má ni rinyí nda ni fe drá, ngóro áma Atá dré afèle má dré dhi tǐni. Má ni kpà nzàgó adrélépi kòle drùbhǐ sè dhi ni fe drá.

29 Dhya bíbhále íbe tà yǐzo dhi kòyi tà Tirí Lólo dré adrélé tàle Ekèlézyà i dré dhi!»

3

Tà tisìle Ekèlézyà Sàrúdí na dhi dré dhi

1 «Mí kòtisì tà ángeló adrélépi Ekèlézyà Sàrúdí na dhi ni líkí dhi dré kònìni:

Dhya adrélépi tirí nzi-drǐ-rǐ Gíká àdhya íbe, ìndì bhǐbhínyà nzi-drǐ-rǐ dhi íbe dhi, adré kúlí kònì ki ta kòdhya: Má nǐ tà mí dré adrélé 'òle dhi i be. Má nǐ, móndí ì adré kisúá dhi, mi lídrǐ ro, tákò mí drá mína dràdrà dhi be.

2 Mí kònga dì ayí 'ásè! Mí kòtimbà tà dóro ni àmbí mí dré adrézó ába dhi, tà nda kòdràró dràdrà ko. Tàko ko, má nò dhi, tà mí dré adrélé 'òle dhi ì kǐswá áma Gíká mìlésè ko.

3 Àsà dhi, lè mí kòkisù tà mí dré tá yǐle gò ka'izoá dhi i kòdhya. Mí kòladzá ámi togó, gòzo adrélé tà nda ki 'o. Dì, mí kònga ayí 'ásè ko dhi, má ni tsa ámi kító kùgú tǐni, ìndì mí kǐswá lókyá má dré dra tsàzo dhi ni ni bwà ko.

4 Dì, tágba dré adrézó kònìni dhi, móndí àruka àmi kòfalé Sàrúdí le dhi ì lopfó àyi ki kítá i tàkonzǐ 'òma sè ko. Dì à ni àyi nda ki

‡ 2:27 2:27 A kònò Longó i 2:8-9.

tosó kítá kemvekemve dhi i sè, ì kàdréro lile tùmání má be, ì dré kitswá lé má sè dhi sè.

⁵ Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi, à ni kpà akódhi nda ni tosó kítá kemve sè àyi nda i tìni. Má kitswá tàdzí akódhi ni rú búkù lídrì àdhya lé dhi ni kizá ko. Be ró dhi, má ni tàá áma Atá kandrà ángeló ni íbe dhi, akódhi nda móndí mána 'i káyà dhi.

⁶ Dhya bíbhále íbe tà yìzo dhi kòyi tà Tírí Lólo dré adrélé tàle Èkèlézyà i dré dhi!»

Tà tisìle Èkèlézyà Filàdèlèfyà na dhi dré dhi

⁷ «Mí kòtisì tà ángeló adrélépi Èkèlézyà Filàdèlèfyà na dhi ni likí dhi dré kònini:

Dhya adrélépi lólo ìndì bàti, adrélépi lífùngúlà mvá ópí Dàwídì àdhya íbe í drígá dhi, adré kúlí kòni ki ta.* Dhya nda kàdré dzóti nzi dhi, móndí àlo kitswá atsúá bwà ko. Kàdré kó dzóti atsú dhi, móndí àlo kitswá nziá bwà ko.

⁸ Dhya nda adré tàá dhi: Má nì tà mí dré adrélé 'òle dhi i be. Má nì, mi rinyí íbe tsà dhi be. Dì, mí likí mína áma kúlí 'í. Mí gà kpà áma rú móndí i kandrà ko. Dì mí nò rè ká! Má nzi dzóti mí kandrà, ìndì dhya àlo kitswá atsúá bwà ko.

⁹ Má ni móndyá adrèbhá tàá kinzò sè dhi, àyi Yúdà ànzi 'i dhi ki 'o alìle kórókó tifi mí kandrà. Ayi nda i Yúdà ànzi 'i bàti ko. Be ró dhi, ì angá àyikya Sàtánà ni lìsàmbò dzó lèsè. Dì má ni àyi ki 'o nìá dhi, má lè mi tò dhi be.

* **3:7 3:7** «Lifùngúlà mvá ópí Dàwídì àdhya» kònìdhi, adré rinyí Mèsiyà dré adrézó òpi nya àsà dhi ni tà tadhá.

10 Mí dré ámi togó tsìle ngóro má dré tá tàle mí kò'o dhi tìni dhi sè dhi, má ni ámi likí, kitswálé lókyá kizà ro dra mónyá títí bvò dri dhi kì tabhizo dhi kàtsáro mí rú ko.

11 Má adré alìle mbèlè! Mí kàdré tròle tà mì dré adrezó ába dhi rú, dhya àlo kòdoró ámi kulá ko dhi bvò.

12 Dhya ángùdhi dra tà lavúlèpi dhi, má ni akódhi nda ni 'o adréle dzópá áma Gìká ni tépelò na dhi kì àlo ró. Akódhi nda ni adré kònàle kóná vèsè kólyá. Má ni áma Gìká ni rú tisì akódhi dri, túmání bhàandre áma Gìká àdhya ni rú be. Bhàandre nda, Yèrusalémà tídhí dra asilépi bhù lésè, áma Gìká vélésè dhi 'i. Kòdhi íbe dhi, má ni kpà áma rú tídhí ro dhi ni tisì akódhi dri.

13 Dhya bíbhále íbe tà yizo dhi kòyi tà Tírí Lólo dré adréle tàle Ekèlézyà i dré dhi!»

Tà tisìle Ekèlézyà Làwòdikíyà na dhi dré dhi

14 «Mí kòtisì tà ángéló adrélépi Ekèlézyà Làwòdikíyà na dhi ni likí dhi dré kònini:

Dhya adrélépi tàá dhi <Kàdré kònini!>, adrélépi tà títí í dré yìle dhi kì longó gyàgya, ìndì Gìká dré 'òle ngá títí dhi kì bha dhi, adré kulí kòni kì ta kòdhyà:†

15 Má nì tà mí dré adréle 'òle dhi i be. Má nì, mì kìdríkìdri ko, ìndì mì àtsi ró ko dhi be. Dóro ni tá mí dré adréle tá kìdríkìdri yà, kó ngalè àtsi ró yà dhi.

† 3:14 3:14 A kònò Tògyakúlí 8:22.

16 Di, mí dré adréle kàlwákàlwa, adréle àtsi ró ko, adréle kpà kèdríkèdri ko dhi sè dhi, má adré 'òle ámi adhi má sílése!

17 Mí adré tàá dhi: <Ma ngá líyí 'i. Ma ngá títi má dré adrézó lovó ni íbe dhi íbe. Ngá àlo pí ma ko.> Di, mí nǐ ko tàle dhi, mí mína kizà líyí 'i, ìndì móndí adrézó kizà do ásà dhi 'i dhi. Mí mína lemerè ro, mǐ kùdúkùdu ró, ìndì bvólílí ro.

18 Má adré di ámi drǐ ta: Mí kògì má drígàsè óró zàle àtsí sè atsálé kpírìkpírì dhi, mí kàdréro ngá líyí ro bàti. Mí kògì má drígàsè kítá kemvekemve dhi i asolé mí rú, à kònòró ámi kanyò ámi bvólílí tà sè dhi ko. Mí kògì kpà má drígàsè àlókò tìle mí mína, mí kàdréro ngá no drádra.

19 Má adré móndyá títi má dré adréle lèle dhi kǐ tàkonzì tadhá àyi dré, adrézó àyi kǐ lotó. Mí kàdré di àtsi ró, ìndì mí kòladzá ámi togó!

20 Mí nò rè ká! Má adré áma totó dzó tí, adréle dzóti ga. Dhya àlo kàdré áma kúlí yi gò adrézó dzóti nzi dhi, má ni fǐ akódhi nda véna, adréle ngá nya tùmání akódhi be, kàdréro kpà ngá nya tùmání má be.

21 Dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi, má ni akódhi nda ni bha adréle lírìlé tùmání má be áma lírìrà adrézó òpì nya dhi dri, ngóro áma tàndi má dré tà lavúlé gò adrézó lírìlé áma Atá be akódhi ni lírìrà adrézó òpì nya dhi dri dhi tǐni.

22 Dhya bíbhále íbe tà yǐzo dhi kòyi tà Tírí Lólo dré adréle tàle Èkèlézyà i dré dhi!»

4

Giká ni mî bhàma lanzìle bhù na dhi

¹ Amvolásà dhi, má dré dzóti àlo nzìle nzìnzi dhi ni nòzo bhù na. Gò má dré kúlí 'u'ù má dré tá yìle drìdrì gòká ni 'u'ù tìni dhi ni yìzo tàá má dré dhi: «Mí ambà kònwa má véle, má kòtadháro mí dré tà dra ru 'obhá tà kòdhi i àmvolésè dhi i.»

² Gbá kòdhwa, Tírí Lólo dré áma asózó gò, má dré lirírà adrézó òpì nya dhi ni nòzo bhù na gò, má dré dhya adrélépi lirílé dríá dhi ni nòzo.

³ Dhya adrélépi lirílé dríá nda ni làsú tá lagulagu ró kírà làgí kyàkyà rú be dzáspè ìndì sàrùdùwánè dhi i tìni.* Lirírà nda ni gàrà 'àsè kúru dhi, gárrí adré tá lagulé kírà rú be èmèrodè dhi tìni.†

⁴ Lirírà nda làgàsè kúru dhi, lirírà àruka nyadhi-àlo-drì-su adrézó òpì nya dhi i tá be. Di bhàgo nyadhi-àlo-drì-su dhi i adré tá lirílé lirírà nda i drìsè. Ayi àlo àlo títí nda i asó tá kítá kemve àyi rú, kúlá orò sè dhi ni asózó àyi dri.

⁵ Lirírà nda lèsè dhi, bhù lagulagu adré tá topfòle, kpòrò adré tá ndròle, ìndì bhù adré tá tadílé. Lirírà nda kandrá dhi, àtsí nzi-drì-rì adrébhá kòle dhi i tá be. Àtsí nda i tírí nzi-drì-rì Giká àdhyà 'i.

⁶ Lirírà nda kandrá dhi, yìandre adrélépi lagulé tàlàtálà tìni ìndì krìstálè tìni dhi tá kpà be.‡

* **4:3** 4:3 «Dzáspè» kònìdhi kírà làgí kyàkyà làsú be mbìlìdrì tìni dhi 'i. «Sàrùdùwánè» kònìdhi kírà kika dhi 'i. † **4:3** 4:3 «Èmèrodè» kònìdhi kírà làgí kyàkyà làsú be mbìlìdrì tìni dhi 'i. ‡ **4:6** 4:6 «Krìstálè» kònìdhi kírà adrélépi lagulé tàràtára dhi 'i.

Lírírà kító 'á nda làgàsè kúrú dhi, ngá su lídrì ro dhi ì tá be. Ayi nda ì tá mǐ íbe bǐ àyi rúsè, àyi kandrálésè ìndì àyi àmvolésè.

⁷ Ngá lídrì ro nda ni àlo ni làsú tá kàmǐ àdhya tíni. Rì ni ni làsú tá tíagó àdhya tíni. Na ni ni mǐbhalé tá mǐndí àdhya tíni. Su ni ni làsú tá gǐrì adrélépi ngàle kuru sè dhi àdhya tíni.

⁸ Ngá su lídrì ro àlo àlo títi nda ì tá kupfú íbe nzi-drì-àlo. Ayi rúsè dhi, mǐ ì ga bǐ, ndìndì àyi kǐ kupfú ì zàle. Kítú sè ìndì ngátsi sè dhi, ì adré tá kúlí loyò landè àko ró adrézó tàá dhi:

«Mírì Gǐká rǐnyí liyí ro, adrélépi tá be kǐnó lésè, adrélépi be, ìndì adrélépi alìle dhi, lólo, lólo, lólo!»

⁹ Di vésè wáyì ngá lídrì ro nda ì dré adrérà'a mǐlanzìlanzì, líndrì, àwoyà be dhi kǐ fe dhya adrélépi lírìlé lírírà òpì àdhya dri, adrélépi lídrì íbe kóná vésè kólyá dhi dré dhi 'á dhi,

¹⁰ bhàgo nyadhi-àlo-drì-su dhi ì adré ledhélé àyi kǐ kórókó títi dhya adrélépi lírìlé lírírà òpì àdhya dri nda kandrá, adrézó akódhi adrélépi lídrì íbe kóná vésè kólyá nda ni líndrì bha. Ì adré àyi kǐ kùlá kǐ lebhé akódhi ni lírírà kandrá, adrézó tàá dhi:

¹¹ «Mírì àma kǐ Gǐká, mí kǐtswá adrélé mǐlanzìlanzì kǐsú, líndrì íbe ìndì rǐnyí be dhi mǐ.

Tàko ko, mí bhà tá ngá títi dhi ì mǐ.

Mí bhà ngá nda ì ngóro mí dré tá lèle 'òle dhi tíni, ì kàdréro adrélé be dhi bvó.»

5

Kábilígyà Mvá kitswá Giká m̀l̀ésè búkù kinzi dhi nì

¹ Amvolásà dhi, má dré búkù pàle papà dhi ni nòzo dhya adrélépi lirílé lirírà òpì àdhya dri nda ni dríagó lésè. Á tisì tá tà búkù nda léna ìndì àmvò nì dri gò, búkù nda ni pàzo kibèle kídhá nzi-drì-rì dhi ì sè.

² Gò má dré ángéló àlo rinyi ró dhi ni nòzo, adrérà'a liziá kúlí 'u'ù sè dhi: «Àdhi kitswá Giká m̀l̀ésè kídhá kòdhi ki kunzi, búkù kòdhi ni kinzízó dhi nì?»

³ Dì, dhya àlo bhù na yà, bvò dri yà, kó ngalè bvò àndúna yà, kitswálépi búkù nda ni kinzi, 'a ni ni nòzo bwà dhi tá yókódhó.

⁴ Gò má dré dhèzo adrélé ngòle tà tàndì ró, à dré tá dhya àlo kitswálépi Giká m̀l̀ésè búkù nda ni kinzi, 'a ni ni nòzo dhi ni kisulé ko dhi sè.

⁵ Dì, bhàgo ki àlo dré tàzoá má dré dhi: «Mí ngo ko! Mí nò rè ká! Kàmì angálépi Yúdà ni sùrú lésè dhi, dhya angálépi ópí Dàwídi ni kómvo lésè dhi lavú tà dre. Akódhi nda kitswá Giká m̀l̀ésè kídhá nzi-drì-rì nda ki kunzi, búkù nda ni kinzízó dhi nì!»

⁶ Gò má dré Kábilígyà Mvá ni nòzo adrérà'a áyi totó lirírà òpì àdhya ni kító 'á, ngá su lídrì ro dhi ki kító 'á, ìndì bhàgo ki kító 'á. Akódhi sù ngóro à pfu tá akódhi dràle dràdrà na tíni. Akódhi tá ko'yá íbe nzi-drì-rì, ìndì mì íbe nzi-drì-rì. Mì nda ì tírì nzi-drì-rì Giká àdhya dré mùle lìle bvò wáyi 'àsè dhi 'i.

⁷ Dì Kábilígyà Mvá nda dré lizo búkù do dhya adrélépi liríle lirírà òpì àdhya dri nda ni dríagó lésè.

⁸ Kòdo búkù nda dre dhi, ngá su lídrì ro dhi i bhàgo nyadhi-àlo-drì-su dhi íbe dhi ì dré ledhézó àyi kì kórókó títi Kábilígyà Mvá nda kandra. Ayi àlo àlo títi nda i tá kùdhí íbe. Ì ru tá kpà àyi dríagá kópò ledélé órò sè gabhá béndélé sè bíbi dhi i. Béndélé nda, tà móndyá lólo títi Gìká àdhya ì dré tá zìle akódhi tí dhi 'i.

⁹ Dì ì dré ngàzo adrélé longó tídhí dhi ni ngo, adrézó tàà dhi:

«Mí kitswá Gìká mìlésè búkù do, kídhá ni kì kunzìzo dhi mi.
Tàko ko, à pfu tá mi dràle, ìndì ámi kàrí sè dhi,
mí gì Gìká dré
móndí angábhá sùrú títi i lésè, ti títi i lésè,
móndyá títi i lésè, ìndì bvò títi i lésè dhi i.

¹⁰ Mí bhà àyi adrélé òpì ro, ìndì kòwánà i ró, ì kàdréro tà 'o àma kì Gìká dré.

Dì ì ni òpì nya bvò dri.»

¹¹ Má dré mì bhèzo gò, ángélo lizólizo dhi kì kúlí yizo. Ayi nda ì lizó tá tsàle ngùlù vésè be ngùlù, ìndì ngùlù-mudrí vésè be ngùlù-mudrí. Ì kímó tá àyi lirírà òpì àdhya làgàsè kùrú, ngá lídrì ro dhi ì làgàsè kùrú, ìndì bhàgo ì làgàsè kùrú.

¹² Dì ì adré tá longó ngo kúlí 'u'ù sè, adrézó tàà dhi:

«Kábilígyà Mvá tá pfùle dràle dhi kitswá Gìká mìlésè
rìnyí kisé, ngá làgí kyàkyà dhi íbe, tògyá be,
lindrì be, mìlanzìlanzì be, ìndì rúku be!»

13 Gò má dré mónnyá tíí ìndì ngá tíí Gìká dré bhàle adrélé bhù na, bvò dri, bvò àndúna, ìndì yìandre na dhi kì yìzo, adrérà'a longó ngo adrézó tàá dhi:

«Rúku, lindrì, mìlanzìlanzì, rìnyí be dhi ì kàdré dhya adrélépi lírìlé lírìrà òpì àdhya dri dhi dré,

ìndì Kábilígyà Mvá dré kóná vèsè kólyá!»

14 Ngá su lídrì ro dhi ì adré tá logóá dhi: «Kàdré kònìni!» Di bhàgo ì dré ledhézó àyi kì kórókó tíí Gìká kandrà Kábilígyà Mvá be, àyi kì lindrì bhàzo.

6

Kábilígyà Mvá kunzì rè zya kídhá nzi-drì-àlo dhi ì

¹ Má dré tá adrérà'a nòá dhi 'á dhi, Kábilígyà Mvá dré kídhá nzi-drì-rì nda ni àlo kunzìzo. Gò má dré ngá su lídrì ro nda kì àlo yìzo tǎrà'a kúlí sè bhù ni tadima tíni dhi: «Mí kàlì!»

² Di má dré nòzoá dhi, dònjí àlo kemve dhi agá má kandrà. Dhya adrélépi lírìlé dríá dhi ru tá kísu í drígá gò, kùlá fèzo drá. Di akódhi nda dré lizo àdzú bhù kàribhá lavúlépi ró, kitswázó kàribhá kì lavú dhi bvó.

³ Kábilígyà Mvá kòkunzì kídhá ni rì dre dhi, má dré ngá lídrì ro ni rì yìzo tǎrà'a dhi: «Mí kàlì!»

⁴ Gò dònjí àzya kika ryarya dhi dré apfòzo má kandrà. Dhya adrélépi lírìlé dríá dhi dré dhi, à dré rìnyí fèzo dré tà kìdrìkìdrì tìngázó bvò drìsè, móndí ì kòtupfúró ru todràle be dhi bvó. Gò sápi kàdrì fèzo akódhi dré.

⁵ Kábilígyà Mvá kòkunzi kídhá ni na dre dhi, má dré ngá lídrì ro ni na yìzo tǎrà'a dhi: «Mí kàlì!» Gò má dré nòzoá dhi, dòngí kini dhi agá má kandrà. Dhya adrélépi lírìlé dríá dhi ru tá ngá adrézó ngá ki lanzìlanzi tabhì ásà dhi í drígá.

⁶ Gò má dré ngá kúlí tǐni apfòlepi ngá su lídrì ro dhi í kòfalésè dhi ni yìzo tàá dhi: «À ni ngbà 'í ngánò fónδρο fe kíló àlo àzì 'òle kítú àlo sè dhi tí. À ni kó órezè fónδρο fe kíló na àzì 'òle kítú àlo sè dhi tí. Adré kpà lèá dhi, à kòkizá dò í vínò be dhi ko.»*

⁷ Kábilígyà Mvá kòkunzi kídhá ni su dre dhi, má dré ngá lídrì ro ni su yìzo tǎrà'a dhi: «Mí kàlì!»

⁸ Gò má dré nòzoá dhi, dòngí mǎnimǎni dhi agá má kandrà. Dhya adrélépi lírìlé dríá dhi ni rú tá Dràdrà. Akódhi nda vésè dhi, móndyá dràbhá dre dhi ki àrà adré tá lìle. Gò rinyí fèzo àyi nda í dré adrézó bvò wǎyi lanzìlé 'a be su dhi ni àlo drìle, ì kòtupfúró móndí í todràle sápi sè, kàràbhò sè, drà kònze sè, ìndì kà'wá àtrá í sè.

⁹ Kábilígyà Mvá kòkunzi kídhá ni nzi dre dhi, má dré móndyá tupfúlé todràle dhi ki líndrí ki nòzo àlètàrì zàle. À tupfú tá àyi nda í todràle, ì dré tá Gíkà ni kúlí longolé, ìndì akódhi ni tà tadhále landè àko ró dhi sè.

¹⁰ Dì ì dré líyízó kúlí 'u'ù sè tàzoá dhi: «Mírì rúku ró adrélépi lólo ìndì bàti ni, mí ni gi tsàle ángutú móndyá bvò àdhya ki tàbvò tàma sè, ìndì àma ki kàrí ni tà zǐma àma ki tupfúbhá í tí dhi sè dhi?»

* **6:6** 6:6 A adré kisúá dhi, tà tàle kòdhi ì adré kàràbhò ni tà ta kòdhya.

11 Gò kánzò kemve dhi ni fèzo àyi àlo àlo títi dhi i dré gò, tàzoá àyi dré dhi, i kòlovó rè lókyá tsà sè, tsàle lókyá àyi ki adrúpi màrábà ro dhi ki tupfúrà'a todràle àyi tíni kitswálé títi dhi 'á.

12 Má dré tá adrérà'a nòá dhi 'á dhi, Kábilígyà Mvá dré kídhá ni nzi-dri-àlo kunzizo. Di kàdíkàdi kàdrì dhi dré bvò kosézó rìnyí sè. Kítú dré anízó atsálé kítá lírí kini dhi tíni. Mbà dré líkázó títi atsálé kàrí tíni.

13 Bhìbhìnyà bhù mibhalé 'á dhi i dré ledhézó bvò dri, ngóro figi lò'wa i dré adrelé azile lyãandre sè dhi tíni.

14 Bhù dré ru kopázó tavìle búkù pàle dhi tíni gò, kòngó títi dhi ki tingázó tùrù íbe àyi ki àrà i 'ásè.

15 Di ópí kàdrì bvò àdhya i, móndyá kàdrì dhi i, sòdá ki kàdrì i, ngábhá i, kòmbá i, tsàle móndyá àruka títi màrábà ro, ìndì màrábà ro ko dhi i dré àyi ki tuzùzo gò i 'ásè, ìndì kírà kòngó drìna dhi i 'ásè.

16 Gò i dré adrezó liyíle kòngó i rú kírà íbe, adrezó tàá dhi: «Mì kàdhé àma dri, àma ki zu dhya adrelépi lírìlé lírìrà òpì àdhya dri dhi mìlésè, ìndì kòmbà Kábilígyà Mvá àdhya kandrásè wà!

17 Tàko ko, kítú kàdrì àyi ki kòmbà tadházó dhi atsá dre. Adhi ni kitswá áyi totó bwà dhi nì?»

7

A lwà àngì móndyá Gíká àdhya ki kándragá i 'ásè

¹ Amvolásà dhi, má dré ángéló su dhi ki nòzo, adrérà'a àyi ki totó bvò ni pá su dhi i 'ásè. ÿ adré

tá lyãandre su bvò àdhya ki kíkí, ì kòviró bvò mi yà, yãandre mi yà, kó ngalè fa àlo rú yà dhi ko.

² Gò má dré ángéló àzya nòzo adrérà'a angalé kítú dré apfòrà lésè. Akódhi nda tá ngá adrézó Gìká lídrì ro dhi ni àngì lwa móndí ki kándrágá i 'ásè dhi íbe í drígá. Dì dré yòzoá kúlí 'u'ù sè ángéló su rĩnyí fèzo àyi dré bvò ki 'òzo kònzi yãandre be dhi i dré dhi:

³ «Mì kò'o bvò 'i yà, yãandre 'i yà, kó ngalè fa 'i yà dhi i kònzi ko, tsàle lókyá mà dré dra àngì lwàzo àma ki Gìká ni màrábà ki kándrágá i 'ásè dhi 'á.»

⁴ Gò má dré móndyá àngì nda ki lwàzo àyi ki kándrágá i 'ásè dhi i tá ángopí ya dhi ni yìzo: Ayi nda i tá móndí ngùlù-kámá-àlo-drì-nyadhi-rì-drì-su, angábhá Ìsèrélè ànzi ki sùrú tíí i lésè dhi 'i.*

⁵ Móndyá angábhá Yúdà ni sùrú lésè, àngì lwàzo àyi ki kándrágá i 'ásè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,†

móndyá Rùbénà ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

móndyá Gádà ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

⁶ móndyá Asérà ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

móndyá Nèfátáli ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

móndyá Mánàsè ni sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-drì-rì,

* **7:4** 7:4 «Ngùlù-kámá-àlo-drì-nyadhi-rì-drì-su» kònìdhi: 144.000. † **7:5** 7:5 «Ngùlù-mudrí-drì-rì» kònìdhi: 12.000.

7 mónnyá Simèyónà nì sùrú lésè dhi i tá ngùlù-
mudrí-drì-rì,
mónnyá Léví nì sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-
drì-rì,
mónnyá Isàkàrà nì sùrú lésè dhi i tá ngùlù-
mudrí-drì-rì,
8 mónnyá Zàbùlónà nì sùrú lésè dhi i tá ngùlù-
mudrí-drì-rì,
mónnyá Yòséfà nì sùrú lésè dhi i tá ngùlù-mudrí-
drì-rì,
mónnyá Bènyàminà nì sùrú lésè dhi i tá ngùlù-
mudrí-drì-rì.

Móndí lizólizo dhi i bhà Giká nì lindrì

9 Amvolásà dhi, má dré móndí lizólizo kítswalé
nàle bwà ko, angábhá bvò títi i lésè, sùrú títi i
lésè, mónnyá títi i lésè, ìndì ti títi i lésè dhi ki
nòzo, adrérà'a àyi ki totó lírìrà òpì àdhyà kandrà,
ìndì Kábilígyà Mvá kandrà. A tosó tá àyi kánzò
kemvekemve dhi i sè, ìndì i ru tá mbíra bí àyi
drígá.

10 I adré tá loyóá kúlí 'u'ù sè dhi:

Rìnyí adrézó móndí ki tídrí dhi adré angalé àma
ki Giká adrélépi lírìlé lírìrà òpì àdhyà dri
dhi vélésè, ìndì Kábilígyà Mvá vélésè!

11 Angéló títi dhi i totó tá àyi adrélé lírìrà òpì
àdhyà làgàsè kúrú, bhàgo i làgàsè kúrú, ìndì ngá
su lídrì ro dhi i làgàsè kúrú. Di i dré ledhézó àyi
ki mǐ bha kǐnǐ mi lírìrà òpì àdhyà kandrà, adrézó
Giká nì lindrì bha,

12 adrézó tàá dhi:

«Kàdré kònini!

Rúku, mĩlanzĩlanzĩ, tògyá, àwoyà, lindrì, tsàle
rĩnyí be dhi ì kàdré àma kì Gĩká dré kóná
vésè kólyá!

Kònìni!»

¹³ Gò bhàgo kì àlo dré áma lizizó tàzoá dhi:
«Àyi tosólé kánzò kemvekemve dhi ì sè kòni ì,
àdhibhá 'i? Ƴ angá ángolésè?»

¹⁴ Má logó drá dhi: «Atálágó, mí nĩ be mi.» Dì
akódhi tà dhi:

«Àyi nda ì mónnyá apfòbhá kizà kàdrì lésè dhi 'i.
Ƴ dzì àyi kì kánzò ì temvéle Kábilígyà Mvá ni kàrí
na dre.

¹⁵ Dì ásà dhi, ì totó àyi Gĩká ni lirírà òpì àdhya
kandrà,
adrélé lĩsámbo 'o akódhi dré kítú be ìndì ngátsi
be akódhi ni tépelò na.

Dì dhya adrélépì liríle lirírà òpì àdhya dri nda ni
bhà mo adrézó túmání àyi íbe.

¹⁶ Tàbirì kitswá gòle véle àyi kì 'o ko, yĩ lovó
kitswá kpà gòle àyi kì nde ko.

Kítú àtsí 'i yà, kó ngalè àtsí àzya 'i yà dhi kitswá
kpà gòle véle àyi rú ko.

¹⁷ Tàko ko, Kábilígyà Mvá adrélépì lirírà òpì
àdhya ni kító 'á dhi ni àyi kì líkí,

ngóro kábilígyà líkílépì dré adrélé 'òle dhi tĩni.

A ni àyi kì dri lizo àyi íbe yĩ kidrì adrébhá lídrì
fe dhi ì 'ásè.

Dì Gĩká ni mĩndra atrĩ àyi misè títi.»

8

Kábilígyà Mvá kunzì kídhá ni nzi-drì-rì

¹ Kábilígyà Mv́á kòkunzì kídhá ni nzi-drì-rì dre dhi, ngá dré bhùzo bhù na ndiii ànyíànyì sáà ni tàlì sè.

² Bv́oá dhi, má dré ángéló nzi-drì-rì adrébhá àyi ki totó Gìká kandrà dhi ki nòzo. Gò gòká nzi-drì-rì dhi ki fèzo àyi dré àlo àlo.

³ Gò ángéló àzya dré alìzo áyi totó ànyì àlètàrì làga. Ru tá í drígá ngá ledélé órò sè adrézó béndélé za lána dhi. Gò béndélé bí dhi ni fèzo akódhi dré, tùmání tà mómnyá lólo tíí Gìká àdhya ì dré tá zìle tíá dhi íbe, kòzàró ngá nda ì tíí Gìká dré àlètàrì órò sè dhi dri, Gìká ni lírìrà òpì àdhya kandrà.

⁴ Di béndélé ni àtsíkà dré ngàzo ángéló nda drígàsè tùmání tà mómnyá lólo dhi ì dré tá zìle Gìká tí dhi íbe mbàle Gìká véna.

⁵ Gò ángéló nda dré ngá adrézó béndélé za lána nda ni dòzo, àtsí àlètàrì dri dhi ni dàzo gàle lána bí gò, bhèzoá bv́o dri. Di bhù dré ngàzo adrélé tadílé, kpòrò dré adrézó ndròle, bhù dré adrézó lagulé gò, bv́o dré ru kosézó.

Gòká nzi-drì-rì dhi ì

⁶ Gò ángéló nzi-drì-rì adrébhá tá gòká nzi-drì-rì dhi íbe àlo àlo nda ì dré pá sìzo kítswázó gòká vo dhi bv́o.

⁷ Di ángéló ni àlo dré ngàzo gòká vo. Di fí ì àtsí be amulé kàrí be dhi ki bhèzo bv́o dri. Gò bv́o wáyì lanzílé 'a be na dhi ni àlo dré vèzo, tùmání fa tíí lanzílé 'a be na dhi ki àlo íbe, ìndì mbìlìdrì tíí dhi íbe.

⁸ Gò ángéló ni rì dré gòká vòzo. Di ngá ngóró kòngó kàdrì adrélépi kòle àtsì ró dhi tíni dhi ni

bhèzo ndìle yïandre na. Gò yïandre wăyi lanzílé 'a be na dhi ni àlo dré ru ladzázó atsálé kàrì ró.

⁹ Di ngá tíí lídrì ro yïandre na lanzílé 'a be na dhi ki àlo dré dràzo. Kòdhi íbe dhi, bwátù tíí lanzílé 'a be na dhi ki àlo dré abízó.

¹⁰ Gò ángéló ni na dré gòká vòzo. Di bhìbhínyà gú adrélépi kòle àtsi ró dhi dré apfòzo bhù lésè, dhèle yïandre tíí adrèbhá ðìle lanzílé 'a be na dhi ki àlo dri, ìndì yï kidrì i drìsè.

¹¹ Bhìbhínyà nda ni rú tá «Ngá kùdzí». Di yïandre tíí lanzílé 'a be na dhi ki àlo dré atsázó kùdzíkùdzi. Móndí zyandre yï nda ni mvubhá dhi ì dré todràzo, yï nda dré tá atsálé kùdzíkùdzi dhi sè.

¹² Gò ángéló ni su dré gòká vòzo. Di kítú lanzílé 'a be na dhi ni àlo tswàzo, túmání mbă lanzílé 'a be na dhi ni àlo be, ìndì bhìbhínyà tíí lanzílé 'a be na dhi ki àlo be. Gò ngá tíí nda ki 'a àlo dhi dré atsázó tìnìmvá ro. Di kítú lanzílé 'a be na dhi ni àlo, ngátsi àdhya be dhi i tá véle ngádra àko.

¹³ Má dré tá adrérà'a nòá dhi 'á dhi, má dré gírì adrélépi ngàle kuru sè dhi ni yïzo, adrérà'a loyóá kúlí 'u'ù sè dhi: «Kizà! Kizà! Kizà ni adrè móndyá tíí adrèbhá bvò dri dhi i dré, gòká ángéló na àruka ì dré adrélé 'òle vòle 'ùle dhi i sè!»

9

Gòká ni nzi vòma

¹ Gò ángéló ni nzi dré gòká vòzo. Di má dré bhìbhínyà àlo adhélepi bhù lésè bvò dri dhi ni nòzo. A fè tá bhìbhínyà nda dré lífùngulà mvá bhú kùdù àko dhi ni tí nžìzo.

² Di kònzi bhú nda ni ti dre dhi, àtsíkà dré apfòzo lásà mbàle kurú na, ngóro àtsíkà dré adrélé mbàle àtsí kàdrì lésè dhi tìni. Di àtsíkà nda dré kítú ni mì 'òzo anilé bhù mibhalé be.

³ Atsíkà nda lésè dhi, kása ì dré topfòzo asilé bvò dri. Gò rinyí fèzo kása nda ì dré adrézó móndí ki tozà ngóro dápáyà kya tìni.

⁴ A lazí tá àyi dri dhi, ì kò'o mbì 'i yà, kó ngalè fa 'i yà dhi kònzi ko. Be ró dhi, ì kò'o ngbà 'i móndyá Giká ni àngì lwàzo àyi ki kándrágá ì 'àsè ko dhi ì kònzi kòdhya.

⁵ A fè tá àyi dré rinyí kitswázó móndí ki tupfú todràle dhi ko. Be ró dhi, à fè àyi dré rinyí adrézó ngbà 'i móndí ki rúbhá 'o aswálé mbă nzi. Di àyi ki rúbháaswa nda tá ngóro ngáaswa dápáyà dré adrélé fèle dhi tìni.

⁶ Kítú nda ì tú dhi, móndí ki dràdrà nda, di, ì kitswá àyikya kisúá ko. I ni adré lovó íbe tò kitswázó dràle, di, dràdrà ni lapá àyi kandrásè.

⁷ Kása nda ki làsú tá ngóro dòngí adrèbhá 'òle lile àdzú na dhi kya tìni. Ayi tá ngá ngóro kulá ledélé órò sè dhi tìni dhi íbe àyi dri. Ayi ki mibhalé tá móndí kya tìni.

⁸ Ayi ki drìbhí tá tòkó kya tìni. Ayi ki sí tá kàmí kya tìni.

⁹ Ayi tá ngá aya ró adrélépi àyi ki likí dhi íbe àyi agá. Ayi ki kupfú ki kpòrò tá ngóro tàmbírì bí dòngí ì dré adrélé sèle ràzo ába àdzú na dhi kya tìni.

¹⁰ Ayi tá tàví adrélépi móndí ki tozà dápáyà kya tìni dhi íbe. Di àyi ki tàví nda ì tá rinyí íbe adrézó móndí ki rúbhá 'o aswálé mbă nzi.

11 Ayi ki ópí kàdrì tá ángéló bhú kùdù àko dhi àdhya 'i. Akódhi nda ni rú Èbérè ti sè dhi Abàdónà, ìndì Ğirikì ti sè dhi Apòlìyónà. (Rú nda kòdhi ì adré làá tàle dhi «Ngá kizálépi».)

12 Kizà ni àlo lavú tá kònìni. Di, mì yi rè ká! Kizà rĩ àruka ì adré alìle.

Gòká ni nzi-drì-àlo vòma

13 Gò ángéló ni nzi-drì-àlo dré gòká vòzo. Di má dré kúlí apfòlepi ko'yá su àlètàrì órò sè Ğiká kandrà dhi àdhya ì lésè dhi ni yĩzo.

14 Kúlí nda dré tàzoá ángéló ni nzi-drì-àlo adrélépi tá gòká íbe nda dré dhi: «Mí lì ángéló su 'ìle yìandre gú adrélépi ðìle rú be Yùfùratè dhi làga dhi ki tri.»

15 Gò ángéló su tá adrélé likílé sáà nda sè, kítú nda sè, mbá nda sè ìndì kóná nda sè nda ki trizo, ì kòtupfùró mónyá títi bvò dri lanzílé 'a be na dhi ki àlo todràle be dhi bvó.

16 Má yi tá sòdá adrèbhá àdzú bhu dònǵí sè dhi ì tá ángopí ya dhi 'í. Ayi nda ì tá mìlìyó-kámá-rĩ.*

17 Di ngá agálépi má mi toróbí tìni nda na dhi, dònǵí ì sòdá lirìbhá àyi drìsè dhi íbe nda ki làsú tá kònìni: Ayi tá ngá aya ró adrélépi àyi ki likí dhi íbe àyi agá. Ngá nda ì tá kika àtsí tìni, mǎnimǎni ro bhù ni mìbhalé tìni, ìndì wàyìwàyì ro kítú tìni. Dònǵí nda ki drì sù tá kàmì kya tìni. Ayi sílèsè dhi, àtsí adré tá apfòle, àtsíkà íbe ìndì bàrúti be.

18 Di mónyá títi bvò dri lanzílé 'a be na dhi ki àlo ì dré todràzo kizà kàdrì na nda ì sè: àtsí,

* 9:16 9:16 «Mìlìyó-kámá-rĩ» kònìdhi: 200.000.000.

àtsíkà, ìndì bàrúti adrèbhá tá apfòle dònjí i sílèsè dhi ì.

¹⁹ Dònjí nda ki rìnyí tá àyi ki ti na, ìndì àyi ki tàví na. Angyá ko, àyi ki tàví nda tá ngóró nì adrélépi drì íbe dhi tìni. Ayi ki tàví ki drì nda ì sè dhi, ì adré tá móndí ki 'o kònzì.

²⁰ Di, tágba móndí zyandre dhi ì dré todràzo kizà kàdrì nda ì sè dhi, móndí ki àmbí ì ladzá tá àyikya àyi ki togó tà ì dré tá adrélé 'òle dhi ki tà sè ko. Ƴ tayí tá tírí kònzì ki líndrì bhàma ko. Ƴ tayí tá kpà gǐká tàko ki líndrì bhàma ko, tágba gǐká nda ì dré tá adrézó ngá ledélé óró sè, àrezá sè, bórónzè sè, kírà sè, ìndì fa sè, kitswábhá ngá no bwà ko, tà yi bwà ko, ìndì atsí to bwà ko dhi 'ì dhi.

²¹ Ƴ ladzá tá kpà àyi ki togó, móndí ki tupfuma ni tà sè, kólé tà 'òma ni tà sè, ndòtò tà 'òma ni tà sè, ìndì ngá kugùma ni tà sè ko.

10

Angéló búkù tsà dhi be dhi

¹ Gò má dré ángéló àzya rìnyi ró dhi ni nòzo adrérà'a asilé bhù lésè. Akódhi nda asó tá ndùrùku í rú. Akódhi drìle dhi, gǎrí tá be. Akódhi ni mǐbhalé adré tá lagulé kítú tìni. Akódhi ni pá tá ngóró àtsísí adrélépi kòle dhi tìni.

² Ru tá búkù tsà nzìle nzìnzì dhi í drígá. Dré àyi pá dríagó lésè dhi ni bhàzo yǎandre dri, àyi pá lídzí lésè dhi ni bhàzo bvò dri.

³ Gò dré ngàzo trèle ngóró kàmǐ dré adrélé kändrìlé dhi tìni. Kòtre dre dhi, bhù dré tadízó vèsè be nzi-drì-rì kúlí tàzo.

⁴ Kòtadí kúlí ta dre dhi, má adré tá 'òle kúlí nda ki tisì ká. Di, má dré kúlí àzya apfòlepi bhù lésè dhi ni yìzo tàá dhi: «Mí kòzù kúlí bhù ni tadima nzi-drì-rì kòdhi ì dré tàle dhi ì. Mí kòtisì tà nda ì ko.»

⁵ Gò ángéló má dré nòle adrérà'a áyi totó yìandre dri ìndì bvò dri nda dré áyi dríágó bhàzo kuru bhù na ró.

⁶ Dré mòndrà sizo Gĩká adrélépi lídrì ro kóná vésè kólyá, bhù ki bhàlepi bvò be, yìandre be, ìndì ngá títi àyi lé dhi íbe dhi ni rú sè, tàzoá dhi: «À kitswá gòle véle tà tigi ko!

⁷ Di, lókyá ángéló ni nzi-drì-rì dré adrérà'a 'òle gòká vo dhi 'á dhi, tà lùzu ró Gĩká dré kisùle 'òle kínó lésè dhi ni ru 'o kitswále títi, ngóro dré tá longóle áyi màrábà, pròfétà ì dré dhi tíni.»

⁸ Gò kúlí má dré tá yìle bhù lésè nda dré gòzo tàá má dré dhi: «Mí lì búkù tsà nzìle nzìnzi dhi ni do ángéló adrélépi áyi totó yìandre dri ìndì bvò dri dhi drígàsè.»

⁹ Di má dré áma kisízó ànyi ángéló nda làga gò tàá drá dhi, kàfè búkù tsà nda má dré. Di dré tàzoá má dré dhi: «Mí kòdo nyàle. Mí sílé dhi, a ni kadí apé tíni. Di, a ni go ámi 'a 'o atsále kùdzíkùdzi.»

¹⁰ Gò má dré búkù tsà nda ni adózó ángéló drígàsè nyàle. Má sílé dhi, búkù nda kadí tá apé tíni. Di, má kònya dre dhi, dré áma 'a 'òzo atsále kùdzíkùdzi.

¹¹ Di à gò tàá má dré dhi: «Adré leá dhi, mí kògò tà longó pròfétà àdhya tíni móndí twátwa bí dhi ki tà dri, sùrú twátwa bí dhi ki tà dri, ti

twátwa bí dhi ki tà dri, ìndì ópí twátwa bí dhi ki tà dri.»

11

Pròfétà rì Giká ni tà longóbhá dhi i

¹ Amvolásà dhi, à dré kòzò adrézó ngá ki kàdrì tabhì ásà dhi ni afèzo má dré gò, tàzoá má dré dhi: «Mí lè tépelò ni kàdrì tabhì, àlètàrì àdhya be. Mí kònà kpà mónnyá adrèbhá Giká ni lindrì bha tépelò nda na dhi i be.

² Dì, kàdré ína tépelò ni bhà'álé kivì na dhi ni tà sè dhi, mí kòtabhì àrà nda ko. Tàko ko, à tayí àrà nda pàgánò i dré dre. Ayi nda ki bhàandre lólo dhi ni ató ayi pálé mbã nyadhi-rì-drì-rì.*

³ Dì má ni rìnyí fe áma màràbà rì dhi i dré, kitswázó tà ì dré dra yìle má vélésè dhi ki longó pròfétà kya tíni mónnì i dré. Ayi nda ki kítá lírì asó ayi rú, adrézó áma tà longó kítú ngùlù-àlo-drì-kámá-rì-drì-nyadhi-na.»†

⁴ Pròfétà rì nda i òlívè fa rì, ìndì ngá rì adrézó àtsí tosó sílá, adrèbhá ayi ki totó Mírì adrélépi bvò wáyi drìle dhi kandrá dhi 'i.

⁵ Dhya àlo kàdré ína ayi ki le 'òle kònzi dhi, àtsí adré apfòle ayi sílésè ayi ki kàribhá ki tupfú todràle. Dì dhya ángùdhi adrélépi ayi ki le 'òle kònzi dhi ni dra làsú be kònini.

* **11:2** 11:2 A kònò Lúkà 21:24. † **11:3** 11:3 «Kítú ngùlù-àlo-drì-kámá-rì-drì-nyadhi-na» (1.260) kònì i, «mbã nyadhi-rì-drì-rì» ngóro tàle 11:2 na dhi tíni dhi 'i. «Kítá lírì» màràbà rì dhi ì dré asólé ayi rú kòdhi adrè tà kizà ro ì dré adrélé longólé dhi ki tà tadhá.

⁶ Ayi rĩ nda i rĩnyí íbe kitswázó bhù kíkí, kozya kòdhiró lókyá ì dré adrérà'a tà longó pròfétà kya tíni dhi 'á ko. Ayi kpà rĩnyí íbe kitswázó yĩ ladzá atsálé kàri ró, ìndì kitswázó kizà twátwa dhi kì 'o atsálé bvò dri, vèsè be ángopí ì dré adrézó lèá 'òle kònìnì dhi.

⁷ I kòlongó tà ì dré yĩle Gìká vélésè dhi i akílé títi dre dhi, kà'wá àtrá dra apfòlepi bhú kùdù àko dhi lésè dhi ni apfò àdzú bhu àyi íbe, àyi kì lavúzó gò, àyi kì tupfúzó todràle.

⁸ Di àyi kì àbvò kì ayí bhàandre kàdrì ni láti andre na. Bhàandre nda, bhàandre àyi kì Mírì ni tidízó fa kipakipa dri lána dhi 'i. A adrè bhàandre nda ni rú zi kúlí alaala sè dhi Sòdómà, ìndì Èzèpétò.‡

⁹ Kítú na tàlì sè dhi, móndí zyandre angábhá móndyá títi ì lésè, súrú títi ì lésè, ti títi ì lésè, ìndì bvò títi ì lésè dhi kì àyi kì àbvò nda kì no, adrézó àyi kì sìma logá.

¹⁰ Di móndyá títi bvò dri dhi kì lenzé àyi kì dràma sè. I ni gwányá 'o, adrézó ngá tefè àyi kòfalésè. Tàko ko, pròfétà rĩ nda ì fè tá kizà móndyá títi bvò dri dhi ì dré nyàle.

¹¹ Di, kítú na tàlì sè nda àmvolésè dhi, la'a lídrì àdhya angálépi Gìká vélésè dhi dré fizo àyi lèna gò, ì dré ngàzo àyi kì totó pá dri. Di tirì dré gàzo móndyá títi àyi kì nobhá dhi ì lèna bĩ.

‡ **11:8** 11:8 Bhàandre kòdhi Yèrúsalémà 'i. A adrè bhàandre nda ni rú zi «Sòdómà» ìndì «Èzèpétò» tàko ko, Gìká tadhá tá áyi kombà bhàandre nda ì rú, móndyá 'àsà dhi kì tupfúzó todràle àyi kì tàkonzì sè. A kònò Èsáyà 1:9-10; Kidhoma 18-19.

¹² Gò àyì rĩ nda ì dré kúlí 'u'ù apfòlepi bhù lésè dhi ni yĩzo tàá àyì dré dhi: «Mì ambà kònwa má vélél!» Dì ì dré mbàzo bhù na àyì kì kàribhá ì misè gò, ndùrùku dré àyì kì kìmózó.

¹³ Gbǎ lókyá nda sè dhi, kàdíkàdi kàdrì dhi dré bvò kosézó rĩnyí sè gò, bhàandre nda lanzílé 'a be mudrí dhi ni àlo dré arízó. Móndí ngulù-nzi-drì-rĩ dhi ì dré todràzo kàdíkàdi nda sè. Dì tirĩ dré àyì kì àmbí kì 'òzo lavulé gò, ì dré Gìkà bhù na dhi ni rú bhàzo kùle.

¹⁴ Kizà ni rĩ lavú tá kònìni. Dì, mì yi rè ká! Kizà ni na adré alìle mbèlè.

Gòkà ni nzi-drì-rĩ vòma

¹⁵ Amvolásà dhi, ángéló ni nzi-drì-rĩ dré gòkà vòzo. Dì kúlí 'u'ù dhi ì dré ndròzo bhù na tàá dhi:

«Òpì bvò àdhya atsá òpì àma kì Mírĩ Gìkà àdhya ró, ìndì akódhi ni Mèsíyà àdhya ró.

Dì akódhi ni òpì nya kóná vèsè kólyá!»§

¹⁶ Gò bhàgo nyadhi-àlo-drì-su adrébhá lirílé àyì kì lirírà ì drìsè Gìkà kandrà dhi, ì dré ledhézó àyì kì mì bha kìní mi, adrézó Gìkà ni lindrì bha,

¹⁷ adrézó tàá dhi:

«Mírĩ Gìkà rĩnyí líyí ro, adrélépi be ìndì adrélépi tá be kínó lésè ni, mà adré àwoyà ta mí dré.

Tàko ko, mí tadhá ámi rĩnyí kàdrì dhi gò, kidhózó adrélé òpì nya móndí ì dri.

¹⁸ Súrú títi bvò dri dhi kì togó aswá tá mí rú, dì, nyànomvá dhi, mí adré mína ámi kombà tadhá.

§ 11:15 11:15 A kònò Pfòma 15:18; Dànyèlè 2:44; 7:14; 7:27.

Lókyá mónďyá dràbhá dre dhi ki tàbvó tazo dhi kitswá dre.

Mí ni làgí múrúngú tefè ámi màràbà, pròfétà i dré,

ìndì ámi mónďyá lólo títi adrèbhá ámi ro dhi i dré, gba ì kàdré mónďí tàko 'i yà, kó ngalè mónďí kàdrì 'i yà dhi.

Dì, kàdré mónďyá bvò kizábhá dhi ki tà sè dhi, mí ni àyi ki kizá kòdhya.»

¹⁹ Dì à dré Giká ni tépelò bhù na dhi ni láti nzìzo gò, kpúkúbhú tà Giká dré bhàle ru yìzo mónďí ìbe dhi àdhyà ni nòzo tépelò nda léna. Dì bhù dré ngàzo adrélé lagulé, kpòrò dré adrézó ndròle, bhù dré adrézó tadílé, bvò dré ru kosézó gò, fí andre dré adàzo tà tàndì ró.

12

Tòkó i nì máláwú gú dhi be dhi

¹ Amvolásà dhi, tà kàdrì líndrìga ró dhi dré agázó bhù na. Má dré tòkó àlo kítú asólépi í rú kítá tíni, ìndì pá tobhàlepi mbá dri dhi ni nòzo. Akódhi nda asó tá bhìbhínyà mudrí-drì-rì dhi i í dri kùlá tíni.

² Akódhi tá kpà 'a be. Dì dré tá adrérà'a 'òle tìle dhi 'á dhi, adré tá tetrélé mváaswa dré.

³ Gò tà àzya líndrìga ró dhi dré agázó bhù na. Má dré nì máláwú gú kika ryarya adrélépi drì ìbe nzi-drì-rì, ìndì ko'yá ìbe mudrí dhi ni nòzo. Akódhi nda ni drì àlo àlo títi i dri dhi, kùlá tá be.

⁴ Dì akódhi ni tàví sè dhi, dré bhìbhínyà títi bhù mibhalé 'á lanzílé 'a be na dhi ki àlo akúzó bhèle bvò dri. Gò dré áyi totózó tòkó adrélépi

tá 'òle òpè nda kandrá, kònì dra ti dhi, í kònyaró mvámvá nda be dhi bvó.

⁵ Di tòkó nda dré mvá tìzo. Mvámvá nda tá mváagó 'i, ìndì dhya adrélépi tá 'òle òpè nya sùrú títi ì dri kùtù aya ró adrélépi áyi rìnyí tadhá dhi sè dhi 'i.* Gò mváagó nda ni dòzo nì máláwú gú nda kandrásè, mbàzo ába Gĩká véna, akódhi ni lírírà òpè àdhya kandrá.

⁶ Di tòkó nda dré lapázó lile duku na, àrà Gĩká dré tá ledélé drá dhi na, à kòsuró akódhi rú kònàle kítú ngùlù-àlo-dri-kámá-rì-dri-nyadhi-na be dhi bvó.†

⁷ Gò àdzú dré ngàzo lapfúlé bhù na. Mìkàyélè ì ángéló ni ìbe dhi ì dré àdzú bhùzo nì máláwú gú dhi be. Nì máláwú gú nda ì ángéló ni ìbe dhi ì dré kpà ru pfùzo àyi ìbe.

⁸ Di, akódhi ni rìnyí kítswá tá ína bwà ko. Àrà bhù na akódhi dré, ángéló ni ìbe dhi tá véle yókódhó.

⁹ Di nì máláwú gú nda ni bhèzo bvò dri. Akódhi nda, nì àku adrélépi tá be kínó lésè, adrélé zìle Dzáborò ìndì Sàtánà, adrélépi mónnyá títi bvò dri dhi ki lití dhi 'i. A bhe tá akódhi ì ángéló ni ìbe bvò dri.

¹⁰ Gò má dré kúlí 'u'ù yìzo bhù na tàá dhi:
«Nyànomvá dhi, lókyá àma ki Gĩká dré dra áyi mónnyá ki tidrízó, áyi rìnyí tadházó, ìndì áyi òpè nyàzo dhi atsá dre!

Nyànomvá dhi, akódhi ni Mèsíyà ni áyi rìnyí tadhá adrézó òpè nya!

* **12:5** 12:5 A kònò 2:26-27; 19:15; Èsáyà 66:7; Longó ì 2:9. † **12:6** 12:6 «Ngùlù-àlo-dri-kámá-rì-dri-nyadhi-na»: 1.260. A kònò 11:3.

Tàko ko, à bhe dhya adrélépi àma ki adrúpi
ki asíkí àma ki Gíká kandrà kítú be ìndì
ngátsi be dhi bvò dri dre.

11 Ayi nda ì lavú akódhi Kábilígyà Mv́a ni kàrí sè,
ìndì kúlí ì dré Gíká ni tà longózó ásà dhi ì sè dre.
Tágba ì dré tá adrézó dràdrà mìle dhi, ì lè tá tròle
àyì ki lídrì rú ko.

12 Dì ásà dhi, àmi, bhù ì dhya adrèbhá adrélé àmi
lé dhi íbe ni ì, mì kàdré lenzélé wà!
Dì, àmi, bvò ì yǎandre be ni ì, kizà àmi ki ngá 'i,
Dzaborò dré sǐle àmi véna dhi sè!
Akódhi ga kombà sè bí, dré nǐle tàle dhi, áyì lókyá
tsà dhi be dhi sè.»

13 Nǐ máláwú gú nda kònò, à abhé tá ì bvò dri
dre dhi, dré ngàzo adrélé tòkó mv́agó tǐlepi nda
ni ladró.

14 Dì, kupfú rǐ gǐrí kàdrì àdhya ki fèzo tòkó nda
dré, kòngaró kuru sè lǐle duku na, àrà ledélé í dré
dhi na, à kòsuró akódhi rú vwàvwà ro nǐ máláwú
gú dhi rúsè kóná na tàlǐ sè.‡

15 Gò nǐ máláwú gú nda dré yǐ adhízó í sílésè
atsalé yǎandre adrélépi dǐle dhi ró, yǎandre nda
kòdoró tòkó nda pfùle dràle be dhi bvò.

16 Dì, bvò dré ína tòkó nda ni ledézó gò, ru
lanzízó yǎandre nǐ máláwú gú dhi dré tá adhílé í
sílésè nda ni mvu.

17 Dì nǐ máláwú gú nda ni togó dré aswázó
lavúlé tòkó nda rú gò, dré lǐzo àdzú bhu tòkó
nda ni ànzi àruka títí dhi íbe. Ayi nda ì mónnyá

‡ 12:14 12:14 Gíká ni Kúlí tǐsǐle Gǐrìkǐ ti sè dhi adré tàá kònwa
dhi «lókyá, lókyá vésè be rǐ, ìndì lókyá ni tàlǐ sè». Kòdhi adré leá
tàle dhi «kóná na tàlǐ sè». A kònò 12:6. A kònò kpà Dànyélé 7:25;
12:7.

adrébhá Gíká ni tòlí ki ka'í 'òle, adrébhá kpà tròle tà bàti Yésu dré tadhále dhi rú dhi 'i.

¹⁸ Di ñi máláwú gú nda dré áyi totózó adrélé yïandre mìle.

13

Kà'wá àtrá apfòlepi yïandre lésè dhi

¹ Amvolásà dhi, má dré kà'wá àtrá àlo dhi ni nòzo adrérà'a apfòle yïandre lésè. Akódhi nda tá ko'yá íbe mudrí, ìndì drì íbe nzi-drì-rì. Akódhi ni ko'yá àlo àlo títi nda i dri dhi, kùlá tá be. Akódhi ni drì àlo àlo títi nda i drìsè dhi, à tìsì tá rú adrézó Gíká ni lodhá dhi.

² Kà'wá àtrá má dré nòle nda sù tá kàlagí tìni. Di, akódhi ni pá tá ína ùrúsè àdhya tìni, ìndì akódhi ni ti tá kàmì àdhya tìni.* Di ñi máláwú gú dhi dré áyi rìnyí fèzo akódhi dré, áyi lírìrà adrézó òpì nya dhi be, ìndì rìnyí kàdrì adrézó òpì nya dhi be.

³ Sù tá ngóro à abágì tá kà'wá àtrá nda ni drì ki àlo kitswázó tá akódhi ni pfu dràle dhi tìni ká. Di, làzì nda dré ína dzàzo. Móndyá títi bvò dri dhi ki líndrì dré gàzo tà nda sè gò, ì dré ngàzo adrélé kà'wá àtrá nda ni lebè.

⁴ Ì adré tá ñi máláwú gú dhi ni líndrì bha, dré rìnyí fèle kà'wá àtrá nda dré dhi sè. Ì adré tá kpà kà'wá àtrá nda ni líndrì bha, adrézó lizíá dhi: «Àdhi sù ngóro kà'wá àtrá kòdhi tìni nì? Adhi ni kitswá àdzú bhu akódhi be bwà dhi nì?»

* **13:2** 13:2 «Ùrúsè» kòndhi kà'wá àtrá àgá, adrélépi pá íbe kàmì àdhya tìni dhi 'i.

⁵ Gò láti fèzo kà'wá àtrá nda dré adrézó áyi afà, adrézó kpà Gìká ni lodhá. Rìnyí fèzo kpà akódhi dré adrézó tà 'o mbă nyadhi-rì-drì-rì.

⁶ Dì dré ti nzìzo adrézó Gìká ni lodhá, adrézó akódhi ni rú ta kònzi, akódhi ni adrérà íbe, ìndì dhya adrèbhá adrélé bhù na dhi íbe.

⁷ Dì rìnyí fèzo akódhi dré àdzú bhùzo móndyá lólo Gìká àdhya íbe gò, àyi ki lavúzó. Rìnyí fèzo kpà akódhi dré adrézó sùrú títi i drìle, móndyá títi i drìle, ti títi i drìle, ìndì bvò títi i drìle.

⁸ Dì móndyá títi bvò àdhya ki kà'wá àtrá nda ni lindrì bha. Àyi nda i, móndyá títi àyi ki rú tisìzo búkù lídrì àdhya na ko kidhólé bvò ni bhàma lésè dhi 'i. Búkù nda, Kábilígyà Mv́a pfùle dràle dhi àdhya 'i.

⁹ Dhya bíbhálé íbe tà yìzo dhi kòyi.

¹⁰ Dhya ángùdhi zìle bhèle bǎdzó na dhi, a ni li bǎdzó na.

Dhya ángùdhi zìle pfùle dràle sápi sè dhi, a ni dra sápi sè.

Adré dì leá dhi, móndyá lólo Gìká àdhya ì kàdré togó tsi, adrézó tròle àyi ki tà ka'íka'í rú.

Kà'wá àtrá apfòlepi bvò lésè dhi

¹¹ Gò má dré kà'wá àtrá àzya nòzo adrérà'a apfòle bvò lésè. Akódhi nda tá ko'yá íbe rì kábilígyà ànzi kya tìni. Dì, akódhi ni kúlí tá ngóro nì máláwú gú àdhya tìni.

¹² Akódhi tá rìnyí wáyi kà'wá àtrá ni àlo àdhya íbe, adrézó tà 'o akódhi kandrá. Adré tá móndyá títi bvò dri dhi ki 'o ledhélé kà'wá àtrá ni àlo làzì dzàlepi nda kandrá, adrélé akódhi ni lindrì bha.

13 Adré tá kpà tà kàdrì líndrìga ró dhi ki 'o, adrézó ndìndì àtsí 'o adhéle bhù lése bvò dri mónnyá tíí dhi ì mi.

14 Tà líndrìga ró fele dré adréle 'òle kà'wá àtrá ni àlo kandrà nda ì sè dhi, adré tá mónnyá tíí bvò àdhyà ki lití. Dré tàzoá àyi dré dhi, ì kòledé kà'wá àtrá abágìle sápi sè gò gòle adrìlé nda ni líndrì, à kàdréro líndrì fe drá be dhi bvò.

15 Gò dré rìnyí kisúzó lídrì fèzo kà'wá àtrá ni àlo ni líndrì nda dré, kòkìswaró kúlí ta, ìndì kò'oró mónnyá tíí líndrì febhá kà'wá líndrì nda dré ko dhi ì todràle.

16 Kà'wá àtrá ni rì nda dré kpà mónnyá tíí dhi ki 'òzo àngì lwa àyi ki dríagó ì 'ásè, kó ngalè àyi ki kándragá ì 'ásè, tágba ì kàdré tá móndí tàko 'i yà, móndí kàdrì 'i yà, móndí lemerè ro dhi 'i yà, móndí ngábhá ro dhi 'i yà, màràbà 'i yà, kó ngalè móndí màràbà ro ko dhi 'i yà dhi.

17 Dì dhyà àlo kitswá tá ngá gì ìndì ngá lagí bwà ko, kàdré àngì nda íbe í rú ko dhi. Àngì nda tá kà'wá àtrá nda ni rú 'i, ìndì akódhi ni rú ni nómbisà 'i.

18 Kòdhi tògyá 'i. Lè dhyà adrélépi tògyá íbe dhi kòndà kà'wá àtrá nda ni nómbisà ni àndu nìle. Tàko ko, nómbisà nda móndí kya 'i. Akódhi ni nómbisà nda, kámá-nzi-drì-àlo-drì-nyadhi-na-drì-nzi-drì-àlo.†

14

Kábilìgyà Mv́a ì mónnyá lìzólìzo Gìká dré apálé dhi íbe dhi

† 13:18 13:18 «Kámá-nzi-drì-àlo-drì-nyadhi-na-drì-nzi-drì-àlo» kòndhi: 666.

¹ Amvolásà dhi, má dré Kábilígyà Mvá ni nòzo adrérà'a áyi totó kòngó Siyónà àdhya dr̃na. Túmání akódhi be dhi, món dyá ngulù-kámá-àlo-dr̃-nyadhi-r̃-dr̃-su, akódhi ni rú tisìzo Atá ni àdhya be àyi ki kándragá i 'ásè dhi i tá be.*

² Gò má dré kpòrò adrélépi apfòle bhù lésè dhi ni ỹzo adrérà'a ndròle ngóro kòlyá kàdr̃i dhi ni ndròma tíni, ìndì bhù ni tadima tíni. Kpòrò má dré ỹle nda tá kpà ngóro kùdhí b̃i adrélé tswàle dhi i tíni.

³ Dì món dyá lìzólìzo nda ì adrè tá longó tídhí dhi ni ngo Giká ni lirírà òp̃i àdhya kandrá, ngá su lídr̃i ro dhi i kandrá, ìndì bhàgo i kandrá. Dhya àlo kitswá tá longó nda ni ni ngòle bwà ko, kàdré ngbà 'í món dyá ngulù-kámá-àlo-dr̃-nyadhi-r̃-dr̃-su Giká dré apálé bvò lésè nda 'i ko dhi.

⁴ Àyi nda i, món dyá àyi ki kizábhá tòkó íbe ko, di àyi ki likíbhá adrélé lólo Giká dré dhi 'i. Ý adrè Kábilígyà Mvá ni lebe àrà títi dré adrézó l̃le dhi i 'ásè. A apá àyi món dyá títi dhi i kòfalésè, fèle ngádr̃i ro Giká dré ìndì Kábilígyà Mvá dré.

⁵ Àyi kinzò àko àyi tí, ìndì tà kònzi àko àyi rú.

Angélo na dhi i

⁶ Gò má dré ángélo àzya nòzo adrérà'a ngàle kuru sè. Akódhi nda tá Rúbí Tani adrélépi kóná vésè kòlyá dhi íbe, kitswálé longólé món dyá títi bvò dri dhi i dré, àyi angábhá bvò títi i lésè, súrú títi i lésè, ti títi i lésè, ìndì món dyá títi i lésè dhi i dré.

* 14:1 14:1 «Ngulù-kámá-àlo-dr̃-nyadhi-r̃-dr̃-su» kònìdhi: 144.000. A kònò 7:3-4.

⁷ Adré tá loyóá kúlí 'u'ù sè dhi: «Mì kòro Giká, akódhi ni rú bhàzo kùle wà! Tàko ko, lókyá dré dra mónnyá tíí dhi ki tàbvó tàzo dhi kitswá dre. Mì kòtiti àmi ki kórókó dhya bhù ki bhàlepi, bvò be, yĩandre be, ìndì yĩ kidrì íbe dhi kandrá, akódhi ni lindrì bhàzo!»

⁸ Gò ángéló ni rì dré lizo àlo ni vèsè, adrélé loyóába dhi: «Akódhi dhe dre! Bàbilónà, bhàandre kàdrì dhe dre! Akódhi fè vìnò áyi ndòtò tà àdhya sùrú tíí bvò dri dhi i dré mvùle gò, vìnò nda dré àyi ki tsizo!»

⁹ Gò ángéló ni na dré lizo àyi rì nda i vèsè, adrélé loyóába kúlí 'u'ù sè dhi: «Mónnyá tíí adrébhá lindrì fe kà'wá àtrá dré ìndì líndrì ni dré, ìndì àngì ni ni 'obhá lwàle àyi ki kándragá i 'ásè yà, kó ngalè àyi drígá yà dhi,

¹⁰ àyi nda ki vìnò Giká ni kombà àdhya ni mvu! Giká dà vìnò nda tsèrèlè kópò áyi kombà àdhya na. A ni àyi ki rúbhá ki 'o aswálé àtsí na ìndì bàrúti na, ángéló lólo dhi i kandrá ìndì Kábilígyà Mvá kandrá.

¹¹ Di àtsíkà àyi ki rúbháaswa nda àdhya ni mba kurú na kóná vèsè kólyá. I kitswá lovólé kítú sè yà, kó ngalè ngátsi sè yà dhi ko. Tàko ko, ì fè lindrì kà'wá àtrá dré ìndì líndrì ni dré, rú ni ni àngì 'òzo lwàle àyi rú.»

¹² Adré di làá dhi, mónnyá lólo Giká àdhya ì kàdré togó tsi. Ayi nda i mónnyá adrébhá Giká ni tòlí ki ka'í 'òle, adrébhá kpà tròle Yésu ni ka'ima rú dhi 'i.

¹³ Gò má dré kúlí apfòlepi bhù lésè dhi ni yizo tàá dhi: «Mí tisi kònàni: Kìdhólé nyànomvá dhi,

kólénzé ni adré mónnyá títi Mírì Yésu ni ka'ìbhá gò ì dré todràzo dhi ì dré!» Di Tírì Lólo dré tàzoá dhi: «Àyíya, kònìnì! † ni lovó àzì ì dré 'òle landèzo dhi ì sè. Tàko ko, tà dóro ì dré 'òle dhi kì lì àyì vésè.»

A akónà lànnyá bvò àdhya

¹⁴ Amvolásà dhi, má dré ndùrùku àlo kemve dhi ni nòzo. Di dhya làsú be móndí ni mvá tíni dhi lírí tá ndùrùku nda dri.† Akódhi nda tá kùlá óró sè dhi íbe í dri, ìndì méngerè lĩtsi íbe í drígá.

¹⁵ Gò ángéló àzya dré apfòzo tépelò lésè, yòá kùlí 'u'ù sè dhya adrélépi lírílé ndùrùku dri nda dré dhi: «Mí do méngerè mína ngá lwàzo. Tàko ko, lànnyá bvò àdhya ka dre, ìndì lókyá lànnyá akónàzo dhi kitswá dre.»

¹⁶ Di dhya adrélépi lírílé ndùrùku dri nda dré ngàzo áyì méngerè do, ngá wáyi bvò àdhya kì lwàzo vésè àlo gò, lànnyá nda ni akónàzo.

¹⁷ Gò ángéló àzya dré kpà apfòzo tépelò bhù na dhi lésè. Akódhi nda tá kókpà méngerè lĩtsi íbe í drígá.

¹⁸ Gò ángéló àzya dré apfòzo àlètári làgásè. Akódhi nda tá rĩnyí íbe adrézó àlètári ni àtsí líkí.‡ Di dré yòzoá kùlí 'u'ù sè ángéló adrélépi méngerè lĩtsi íbe í drígá nda dré dhi: «Mí do méngerè lĩtsi mína, vínò lò'wa bvò àdhya kì lokózó. Tàko ko, vínò lò'wa nda ì ka dre.»

¹⁹ Di ángéló nda dré ngàzo áyì méngerè do, vínò lò'wa wáyi bvò àdhya kì lwàzo vésè àlo gò,

† 14:14 14:14 A kònò 1:13; Dànyèlè 7:13. ‡ 14:18 14:18 A kònò Tà tadhále dhi ì 8:3-5.

lokózóá dàle àrà kàdrì vínò lò'wa kì zwàzo dhi na, àrà Gìká nì kombà àdhya na.

²⁰ Dì à dré vínò lò'wa nda kì atózó zwàle àrà nda na, bhàandre nì kìvì na. Gò kàrí dré apfòzo adìle àrà nda lésè lile tsàle ànyànyì kílóméterè kámá-na gò, tálí nì dré alúzó tsàle byá dònjí kì ti na. §

15

Angéló nzi-drì-rì kizà kàdrì nzi-drì-rì dhi íbe dhi ì

¹ Amvolàsà dhi, má dré tà àzya kàdrì líndrìga ró dhi nì nòzo bhù na. Má nò ángéló nzi-drì-rì adrébhá kizà kàdrì nzi-drì-rì dhi íbe dhi ì. Kizà nda ì tá kizà kàdrì kùdù dhi 'ì. Tàko ko, Gìká nì kombà nì akí àyì sè.

² Gò má dré yǎandre amulé àtsí be adrélépi lagulé tàlàtálà tíni dhi nì nòzo. Dì yǎandre nda drì dhi, mónnyá títi kà'wá àtrá nì lavúbhá, líndrì nì be, ìndì rú nì nì nómbisà be dhi ì totó tá àyì. Ayì nda ì tá kùdhí Gìká dré tá fèle àyì dré dhi íbe àyì drìgá.

³ Ì adré tá longó Gìká nì màràbà Mósè àdhya nì ngo, Kábilígyà Mvá àdhya be, adrézó tàá dhi: «Mírì Gìká rìnyí líyí ro nì, tà títi mí dré 'òle dhi ì kàdrì ìndì líndrìga ró. Ópí kàdrì sùrú títi dhi ì drìle nì, ámi láti títi dhi ì gyǎgya ìndì bàti.

⁴ Mírì, àdhi nì kítswá ámi ro ko dhi nì? Adhi nì kítswá ámi rú bha kùle ko dhi nì? Tàko ko, mì lólo kalóma.

§ 14:20 14:20 A kònò Esáyà 63:1-6; Ngòma 1:15.

Súru títi dhi ki àlì àyi ki kórókó titi mí kandrá,
 ámi lindri bhàzo.
 Angyá ko, mí tadhá tà gyägya títi mí dré 'òle dhi
 i àyi dré nòle dre.»*

⁵ Amvolásà dhi, má dré nòzoá dhi, à nzi láti
 tépelò bhù na dhi àdhya. Tépelò nda na dhi,
 tabèrènakolò adrélépi Giká ni adrema ni tà tadhá
 dhi tá be.

⁶ Di ángéló nzi-drì-rì kizà kàdrì nzi-drì-rì dhi
 ìbe nda ì dré apfòzo tépelò nda lésè. Ì asó tá àyi
 rú kítá ledélé lénè sè kemve lagulagu ró dhi i. Ì
 drò tá àyi ki agá i bã ledélé órò sè dhi i sè.

⁷ Gò ngá su lídrì ro dhi ki àlo dré kópò nzi-drì-
 rì ledélé órò sè dhi ki tefèzo ángéló nda i dré àlo
 àlo. Kópò nda ì ga tá kombà Giká adrélépi lídrì
 ìbe kóná vèsè kólyá dhi àdhya sè bībi.

⁸ Gò àtsíkà Giká ni mìlanzilanzì àdhya rinyí ni
 àdhya be dhi dré sàzo tépelò nda léna. Di dhya
 àlo kitswá tá file tépelò nda na bwà ko, tsàle
 lókyá ángéló nzi-drì-rì nda ì dré kizà kàdrì nzi-
 drì-rì dhi ki kutúra'a bvò dri akílé títi dhi 'á.

16

*Kópò nzi-drì-rì gabhá kombà Giká àdhya sè
 bībi dhi i*

¹ Gò má dré kúlí 'u'ù apfòlepi tépelò lésè dhi
 ni yìzo tàá ángéló nzi-drì-rì nda i dré dhi: «Mì ì
 kombà Giká àdhya kópò nzi-drì-rì dhi i lé dhi ki
 kutú bvò dri!»

² Di ángéló ni àlo dré lizo ngá áyi kópò le dhi ni
 kutú bvò dri. Di làzì kònzi aswá kyàkyà dhi ì dré

* 15:4 15:4 A kònò Yèrèmiyà 10:7; Longó i 86:9.

móndyá tíí adrébhá tá àngì kà'wá àtrá àdhya íbe àyi rú, adrébhá kpà lindrì fe akódhi ni líndrí dré dhi ki 'òzo lavulé.

³ Gò ángéló ni rì dré lizo ngá áyi kópò le dhi ni kutú yïandre na. Di yïandre nda dré ru ladzázó atsálé kàri ró, ngóro mómí dràlepi dhi ni kàri tíni. Di ngá tíí lídrì ro yïandre nda lé dhi ì dré todràzo.

⁴ Gò ángéló ni na dré lizo ngá áyi kópò le dhi ni kutú yïandre adrébhá ðile dhi ì 'ásè, ìndì yì kidrì ì 'ásè. Di yì tíí nda ì dré ru ladzázó atsálé kàri ró.

⁵ Gò má dré ángéló adrélépi rinyí íbe yïandre tíí ì drìle dhi ni yïzo adrérà'a tàá dhi:

«Mì, Dhya lólo adrélépi be ìndì adrélépi tá be kínó lésè ni,
tàbvó mí dré tàle kòdhi ì gyăgya.

⁶ Tàko ko, móndyá bvò àdhya ì kutú tá ámi móndyá lólo dhi ki kàri, pròfétà kya be.

Di nyànomvá dhi, mí fè àyi dré kàri mvùle dhi kòdhya,

ngóro dré kitswálé àyi sè dhi tíni.»

⁷ Gò má dré kúlí apfòlepi àlètárì lésè dhi ni yïzo tàá dhi:

«Áyíya, Mírì Gìká rinyí líyí ro ni,
tàbvó mí dré tàle dhi ì bàti ìndì gyăgya!»

⁸ Gò ángéló ni su dré lizo ngá áyi kópò le dhi ni kutú kítú mi. Di kítú nda dré rinyí kisúzó kitswázó mómí ki ndrì áyi àtsí sè.

⁹ Di àtsí kàdrì kítú àdhya nda dré móndyá tíí dhi ki ndrìzo gò, ì dré Gìká adrélépi rinyí íbe kizà

nda i dr̄ile dhi ni rú lodházó. Di, ì ladzá tá àyikya àyi ki togó Giká ni lindr̄i bhàzo dhi ko.

¹⁰ Gò ángéló ni nzi dré lizo ngá àyi kópò le dhi ni kutú kà'wá àtrá ni lirírà òpì àdhya dri. Di akódhi ni òpì dré atsázó tínimvá ro. Gò mónnyá bvò àdhya ì dré adrézó àyi ki làdra titsí ngáaswa dré.

¹¹ Gò ì dré Giká bhù na dhi ni lodházó àyi ki ngáaswa dré ìndì làzí àyi rú dhi i dré. Di, ì ladzá tá àyikya àyi ki togó tà kònzì ì dré tá 'òle dhi ki tà sè ko.

¹² Gò ángéló ni nzi-dr̄i-àlo dré lizo ngá àyi kópò le dhi ni kutú ȳandre gú adrélépi d̄ile rú be Yùfùràtè dhi na. Di ȳandre nda dré sèzo akílè títí, láti kàdréró ngbo ópí kàdr̄i adrèbhá tá 'òle angálé kítú dré apfòrà lésè dhi i dré be dhi bvó.

¹³ Gò má dré tirí kònzì nà làsú be kòtrátrá tíni dhi ki nòzo apfòrà'a ni máláwú gú dhi sílèsè, kà'wá àtrá sílèsè, ìndì pròfètà kinzò ro dhi sílèsè.*

¹⁴ Àyi nda ì, tirí kònzì adrèbhá tà líndr̄iga ró dhi ki 'o dhi 'i. ÿ adré l̄ile ópí kàdr̄i bvò wǎyi 'àsè dhi ki kimó kitswálé àdzú bhu kítú kàdr̄i Giká r̄inyí liyí àdhya tú.

¹⁵ «Mì yi rè ká! Má ni atsá ngbõ ró kùgú tíni! Kólénzé ni adré dhya dra adrélépi tám̄iga dri, adrélépi àyi kítá ki líkí, kòl̄iró bvól̄l̄í ro ko, à kònró akódhi ni kanyò ko dhi dré.»

* **16:13** 16:13 «Pròfètà kinzò ro» kòndhi, kà'wá àtrá àzya apfòlepi bvò lésè, tà ni ni tàzo 13:11-15 na dhi 'i. A kònò kpà 19:20; 20:10.

16 Gò tírì kònzi nda ì dré ópí kàdrì bvò àdhya kì kimózó àyi kì sòdá íbe, àrà rú zìle Èbèrè ti sè Aràmàgédò dhi na.

17 Gò ángéló nì nzi-drì-rì dré lizo ngá áyi kópò le dhi nì kutú lyá na. Dì kúlí 'u'ù dhi dré apfòzo tépelò lésè, ìndì lírìrà òpì àdhya lésè, tàá dhi: «Tà tíí dhi ì 'o ru kítswálé dre!»

18 Dì bhù dré ngàzo adrélé lagulé, kpòrò dré adrézó ndròle, bhù dré adrézó tadilé gò, kàdikàdi kàdrì dhi dré bvò kosézó rìnyí sè. Kàdikàdi kàdrì làsú be kònìni dhi atsá tá bvò dri tàdzí rè ko, kìdhólé lókyá móndí kì bhàzo dhi sè, atsálé lókyá nda 'á.

19 Dì bhàandre kàdrì dhi dré lanòzo ru lanzi 'a be na gò, bhàandre sùrú tíí bvò dri dhi kya ì dré arízó nyñyi. Dì Gíká tivì tá tàkonzì Bàbìlónà kàdrì àdhya ì ko. Fè bhàandre nda dré kópò gàlepi vìnò áyi kombà kàdrì àdhya sè dhi mvùle.

20 Kàdikàdi nda sè dhi, tùrù tíí dhi ì dré lapázó gò, à dré gòzo véle kòngó kì no ko.

21 Gò fí andre dré adàzo bhù lésè móndí ì dri. Lò'wa àlo àlo tíí nda ì lanzi tá ànyànyì kíló nyadhi-rì-drì-nzi. Dì mónnyá bvò àdhya ì dré Gíká nì lodházó, kizà ì dré tá adrélé nyàle fí nda sè dhi sè. Tàko ko, kizà nda tá kàdrì lavulé.

17

Tòkó zàràbhù ì kà'wá àtrá be dhi

1 Gò ángéló nzi-drì-rì adrèbhá tá kópò nzi-drì-rì dhi íbe nda kì àlo dré alìzo tàá má dré dhi: «Mí alì, má kòtadháró mí dré ngalè à nì tà ño tòkó zàràbhù kàdrì adrélépi lírìlé yìandre bí dhi ì drìsè dhi dri ngíni ya dhi.

² Ópí kàdrì bvò àdhya ì fè tá àyi adrélé ndòtò tà 'o tòkó nda be. Móndyá bvò àdhya ì mvu tá vínò akódhi ni ndòtò tà àdhya gò, vínò nda dré àyi ki tsìzo.»*

³ Gò ángéló nda dré áma dòzo Tirí Lólo ni rinyí sè lizo má be duku na. Kònàle dhi, má dré tòkó àlo dhi ni nòzo adrérà'a liríle kà'wá àtrá kika dhi dri. Kà'wá àtrá nda tá dri íbe nzi-dri-rì, ìndì ko'yá íbe mudrí. Akódhi rúsè wáyi dhi, à tìsì tá rú adrézó Giká ni lodhá dhi i.

⁴ Tòkó nda asó tá í rú kítá làgí kyàkyà kika ryarya dhi i, áyi 'òzo avélé órò sè, kírà làgí kyàkyà dhi i sè, ìndì màyìkà rú be pérelè dhi i sè. Ru tá í drígá kópò ledélé órò sè, gàlepi tà wàyá adrélé gàle gàgà dhi i sè bí, ìndì áyi ndòtò tà sè bí dhi.

⁵ Akódhi ni kándragá 'á dhi, à tìsì tá rú àndu ni ni zùzo dhi. Rú nda tá rú kònìdhi 'i: «Bàbìlónà kàdrì, tòkó zàràbhù ki andre, ìndì tà wàyá bvò àdhya adrélé gàle gàgà dhi ki andre.»

⁶ Dì má dré nòzoá dhi, tòkó nda mvu tá móndyá lólo Giká àdhya ki kàrí gò, kàrí nda dré akódhi ni tsìzo. Ayi nda i tá móndyá Yésu ni tà longóbhá gò àyi ki tupfúzó todràle dhi 'i. Má kònò tòkó nda dre dhi, áma líndrí dré gàzo bhwābhwa.

⁷ Gò ángéló nda dré tàzoá má dré dhi: «Ámi líndrí ga àdho tà sè? Má ni tòkó kòdhi ni tà lùzu ró dhi ni àndu ngi mí dré, tùmání kà'wá àtrá adrélépi akódhi ni todó, adrélépi dri íbe nzi-dri-rì ìndì ko'yá íbe mudrí dhi àdhya be.

* 17:2 17:2 A kònò Yèrèmiyá 51:7, 13; Esáyà 23:17.

⁸ Kà'wá àtrá mí dré nòle nda tá kínó be, di nyànomvá dhi, akódhi yókódhó. Di, a ni dra go apfòle bhú kùdù àko dhi lésè gò, lile dràdrà kisú. Móndyá títi bvò àdhya, àyi ki rú tisizo búkù lídrì àdhya na ko kidhólé bvò ni bhàma lésè dhi ki líndrí ki ga bhwäbhwa, lókyá ì dré dra kà'wá àtrá nda ni nòzo dhi 'á. Tàko ko, akódhi nda tá kínó be gò, adrélé nyànomvá yókódhó. Di a ni dra go apfòle.

⁹ Lè à kàdré tògyá íbe kitswázó tà kòni ki àndu ni. Kà'wá àtrá ni drì nzi-drì-rì nda i, kóngó nzi-drì-rì tòkó nda dré adrézó lírìlé drìásà dhi 'i. Drì nda i kókpà ópí kàdrì nzi-drì-rì dhi 'i.

¹⁰ Ayi nda i kòfalé dhi, ópí nzi dhi ki tà akí dre. Ópí ni nzi-drì-àlo adré ína òpí nya nyànomvá. Ópí ni nzi-drì-rì atsá rè ko. Di, lókyá dré dra atsázó dhi sè dhi, a ni ngbà 'í òpí nya lókyá tsà sè.

¹¹ Kà'wá àtrá adrélépi tá kínó be gò, adrélé nyànomvá yó nda ína ópí ni nzi-drì-na 'i. Akódhi àyi nzi-drì-rì nda ki àlo 'i. Di a ni lí dràdrà kisú.

¹² Ko'yá mudrí mí dré nòle nda i, ópí kàdrì mudrí kidhóbhá rè òpí nya ko dhi 'i. Di, ì ni àyikya rìnyí kisú kitswázó òpí nya kà'wá àtrá nda be ngbà 'í sàà àlo.

¹³ Í ni ru yi togó àlo sè, àyi ki rìnyí adrézó òpí nya dhi ni fèzo wáyi kà'wá àtrá nda drígá.

¹⁴ Di ì ni àdzú bhu Kábilígyà Mvá be gò, Kábilígyà Mvá nda dré àyi ki lavúzó. Tàko ko, akódhi mírì ki Mírì 'i, ìndì ópí ki Ópí 'i. Akódhi nda túmání akódhi ni lebèbhá dré zìle, dré azilé, ìndì dré kitswálé ka'ile dhi íbe dhi ki àyi nda ki

lavú.»

¹⁵ Angéló nda gò tàá má dré dhi: «Yĩandre bĩ mí dré tòkó zàràbhù nì nòzo adrérà'a lirílé driásà nda ì, móndí lizólizo angábhá mónnyá tíí ì lésè, súrú tíí ì lésè, ìndì ti tíí ì lésè dhi 'i.

¹⁶ Kà'wá àtrá ì ko'yá mudrí nì íbe mí dré nòle dhi kì togó kònzì bha tòkó zàràbhù nda rú. Ì nì akódhi nì ngá topá drígàsà tíí, akódhi nì tayízó bvólíí ro. Ì nì akódhi nì zã nya gò, akódhi nì zàzo vèle àtsí sè.

¹⁷ Tàko ko, Gĩká nì lovó bha àyi kì togó na, ì kò'oró tà dré kisùle 'òle kínó lésè dhi be dhi bvó. Ì nì ru yi togó àlo sè, àyi kì rìnyí adrézó òpì nya dhi nì fèzo kà'wá àtrá nda drígá, tsàle lókyá tà Gĩká dré tàle dhi ì dré dra ru 'òzo kitswálé tíí dhi 'á.

¹⁸ Tòkó zàràbhù mí dré nòle nda, bhàandre kàdrì adrélépi òpì nya ópí kàdrì bvò àdhya ì dri dhi 'i.»

18

Bhàandre Bàbìlónà àdhya nì dhèma

¹ Amvolásà dhi, má dré ángéló àzya nòzo adrérà'a asilé bhù lésè. Akódhi nda tá rìnyí íbe kàdrì. Lagulagu nì adré tá ngá kazá bvò drìsè tíí.

² Gò dré yòzoá kúlí 'u'ù sè dhi:

«Dhe dre! Bàbìlónà kàdrì dhe dre!

Bhàandre nda atsá vélé bhà tirí kònzì kya ró.

Atsá kpà àrà tirí kònzì ì dré adrézó àyi kì zu lána dhi ró,

ìndì àrà àrí tíí ìndì kà'wá tíí ndĩ ró adrélé gàle gàgà dhi ì dré adrézó àyi kì zu lána dhi ró.

3 Tàko ko, sùrú tíí bvò dri dhi ì mvu tá vínò akódhi ni ndòtò tà àdhya gò, vínò nda dré àyi ki tsizo.

Ópí kàdrì bvò àdhya ì fè tá àyi ndòtò tà 'o tùmání akódhi be.

Ngá lagíbhá bvò àdhya ì atsá tá ngábhá kàdrì ì ró akódhi ni ngá làgí kyàkyà zyandre ró dhi ì sè.»

4 Gò má dré kúlí àzya apfòlepi bhù lésè dhi ni yizo tàá dhi:

«Áma mónnyá i, mì kàpfò bhàandre nda lésè, mì kò'oró tàkonzì tùmání akódhi be ko, mì kònyaró kpà kizà kàdrì dré dra nyàle dhi ì ko.*

5 Tàko ko, akódhi ni tàkonzì ì ga bvò na bí atsálé byá bhù 'a gò,

tà kònzì dré 'òle dhi ì dré agázó Gìká léna.†

6 Dì mì kòlogó tà akódhi dré tà dré 'òle dhi ì tí. Mì kòlogó drá tà dré 'òle dhi ki vúdrì vésè be rì. Mì kòdà akódhi ni kópò na ngá kònzì dré dàle móndí àruka ì dré dhi vésè be rì.‡

7 Mì kòfè akódhi dré ngáaswa ì kizà be, ngóro dré rúku fèle ngá làgí kyàkyà dhi be áyi tàndi dré dhi tìni.

Akódhi adré kisùá áyi togó na dhi: <Má adré lírílé kònwa ópí kàdrì tòko ró.

Ma tàyítokó 'i ko. Má kitswá mána àwó ngo tàdzí ko.>§

* **18:4** 18:4 A kònò Esáyà 48:20; Yèrèmíyà 50:8; 51:6, 45. † **18:5** 18:5 Kìdhoma 18:20-21; Yèrèmíyà 51:9. ‡ **18:6** 18:6 Longó ì 137:8; Yèrèmíyà 50:29. § **18:7** 18:7 Esáyà 47:7-9.

⁸ Di ásà dhi, kizà kàdrì kòni ki atsa akódhi dri kítú àlo sè: dràdrà, tongotongo ìndì kàràbhò.

A ni akódhi ni za vèlè àtsí sè,
àngyá ko, Mírì Giká adrélépi akódhi ni tàbvó ta rìnyi ró.»

⁹ Opí kàdrì bvò àdhya àyi ki febhá ndòtò tà 'o akódhi be ìndì ngá làgí kyàkyà ki kisú akódhi be dhi ì kònò akódhi ni vevè ni àtsíkà dre dhi, ì ni àwó ngo, adrézó tongólé akódhi ni tà sè.

¹⁰ I ni àyi ki totó lará ro tirì dré, ìndì akódhi ni ngáaswa dré, adrélé tàá dhi:

«Kizà! Kizà àmi ngá 'i, mi Bàbìlónà, bhàandre kàdrì ìndì rìnyi ró ni!

Tàko ko, à òtò tà mí dri, àkò sàà àlo akí rè ko dhi 'á!»

¹¹ Ngá lagíbhá bvò àdhya ki kpà àwó ngo, adrézó tongólé akódhi ni tà sè. Tàko ko, dhya kitswálépi gòlè àyi ki ngá gi dhi vélé yókódhó.

¹² A gi tá àyi nda ì drígàsè: órò, àrezá, kírà làgí kyàkyà dhi ì, màyìkà rú be pérelè dhi ì, kítá ledélé lénè sè ìndì sòwá sè dhi ì, kítá làgí kyàkyà kika ìndì kika ryarya dhi ì, fa twátwa tàdzí be dóro dhi ì, ngá twátwa ledélé lìwá sí sè dhi ì, fa làgí kyàkyà dhi ì, ngá ledélé bòrónzè sè, aya sè, ìndì kírà rú be màreberè dhi sè dhi ì,

¹³ kànélè, màlàsì twátwa tàdzí be dóro dhi ì, màlàsì ledélé mírè sè dhi, béndélé, vìnò, òlìvè dò, ngánò fónδρο, ngánò lò'wa, tí ì, kábilígyà ì, dòngí ì, tàmbàmbìrì dòngí ì dré adrélé sèlè dhi ì, tsàlè ndìndì màràbà ì, àyi ki lídrì íbe.

¹⁴ Ayi nda ki tàá dhi: «Ngá títi mí dré tá lovó ni ki bhàzo dhi ì lapá mí drígàsè dre. Àmi ngá

títí làgí kyàkyà avébhá tò dhi ì akí mí rúsè dre. Mí kitswá tàdzí gòle àyi kì kisú ko.»

¹⁵ Ngá lagíbhá atsábhá ngábhá kàdrì ì ró bhàandre nda sè dhi kì àyi kì totó lárá ro tirì dré, ìndì akódhi nì ngáaswa dré. Ì nì àwó ngo, adrézó tongólé akódhi nì tà sè,

¹⁶ adrézó tàá dhi:

«Kizà! Kizà bhàandre kàdrì nì ngá 'ì!

Akódhi tosó tá í rú kítá lénè sè dhi ì kítá làgí kyàkyà kika ìndì kika ryarya dhi íbe, àyi 'òzo avélé órò sè, kírà làgí kyàkyà dhi ì sè, ìndì pérelè ì sè.

¹⁷ Di akódhi nì ngá títí zyandre ró nda ì akí drígàsà, àkò sáà àlo akí rè ko dhi 'á!»

Bwátù todóbhá ì, àyi kì kàdrì títí dhi ì, móndyá títí bwátù ì dré adrélé dòle yìandre mǐsè dhi ì, ìndì móndyá títí adrébhá ngá kisú yìandre nì tà sè dhi íbe dhi kì àyi kì totó lárá ro bhàandre nda rúsè.

¹⁸ Ì kònò akódhi nì vevè nì àtsíkà dre dhi, ì nì yòá dhi: «Bhàandre àzya kàdrì akódhi tìni dhi tàdzí yókódhó!»

¹⁹ Ì nì tàpfulíndrí lomvó todàle àyi drìna, adrézó àwó ngo, adrézó tongólé, adrézó yòá dhi: «Kizà! Kizà bhàandre kàdrì nì ngá 'ì!

Móndyá títí bwátù todóbhá yìandre mǐsè dhi ì atsá tá ngábhá kàdrì ì ró akódhi nì ngá zyandre ró dhi ì sè.

Di akódhi nì ngá akí títí, àkò sáà àlo akí rè ko dhi 'á!

²⁰ Ami bhù na nì ì, mì kòlenzé tà atsálépi akódhi rú dhi sè wà!

Ámi, móndyá lólo Gĩká àdhya i, àpóstolò i pròfétà
ibe ni i, mì kòlenzé wà!

Tàko ko, Gĩká tà akódhi ni tàbvò, tà kònzi dré 'òle
àmì rú dhi ki tà sè dre!»

²¹ Gò ángeló àlo rĩnyi ró dhi dré kírà gú
lanzilepi kírà kàdrì adrézó ngá 'i dhi pí dhi ni
dòzo bhèle yĩandre na gò, tàzoá dhi:

«Gĩká ni kókpa Bàbìlónà, bhàandre kàdrì ni bhe
rĩnyí sè kònìni gò,

gòzo véle akódhi ni kisú tàdzí ko.

²² A kitswá gòle véle longó yi mí léna tàdzí ko,
gba kàdré kùdhí sè yà, kúlí sè yà, fírífí sè yà, kó
ngalé gòká sè yà dhi.

A kitswá gòle véle àzì 'obhá twátwa dhi ki àlo
kisú mí léna tàdzí ko.

A kitswá gòle véle kírà adrézó ngá 'i dhi ni kpòrò
yi mí léna tàdzí ko.

²³ Tálà ni ngádra kitswá gòle véle ngá kazá mí
léna tàdzí ko.

A kitswá gòle véle tòkó líyí ni kúlí yi tòkó àdhya
be mí léna tàdzí ko.

Móndyá adrèbhá tá ngá lagí mí léna dhi i tá
móndyá kàdrìkàdrì bvò àdhya 'i.

Ámi kólé tà sè dhi, mí lítí tá mína sùrú títi bvò
dri dhi i.

²⁴ A kisú tá kpà mí léna pròfétà ki kàrí móndyá
lólo kya be,

ìndì móndyá títi tupfulé todràle bvò dri dhi kya
be.»

19

Alèlúyà!

¹ Amvolásà dhi, má dré kúlí 'u'ù móndí lìzólìzo dhi kya tíni dhi ní yìzo bhù na adrérà'a loyóá dhi: «Àlèlúyà!

Tà adrézó móndí kì tídrí dhi, mǐlanzìlanzì, rǐnyí be dhi ì àma kì Gìkà àdhya 'ì!

² Tàko ko, tàbvó dré adrélé tàle dhi ì bàti ìndì gyǎgya!

Akódhi tà tòkó zàràbhù kàdrì móndyá bvò àdhya kì kizálépi áyi ndòtò tà sè dhi ní tàbvó dre. Zi kpà akódhi tí áyi màràbà kì kàrí dré kutúlé dhi ní tà dre.»

³ Gò ì dré gòzo yóá dhi:

«Àlèlúyà!

Atsíka adrélépi apfòle akódhi vélèsè dhi adrè mbàle kurú na kóná vèsè kólyá!»

⁴ Gò bhàgo nyadhi-àlo-drì-su dhi ì ngá su lídrì ro dhi ìbe dhi, ì dré ledhézó àyi kì kórókó títi Gìkà adrélépi lírìlé lírìrà òpì àdhya dri dhi kandrá, akódhi ní lindrì bhàzo, tàzoá dhi:

«Kàdré kònìni! Alèlúyà!»

⁵ Gò kúlí dré apfòzo lírìrà òpì àdhya lèsè tàá dhi:

«Mì kàdré àma kì Gìkà ní rú bha kùle, àmi, màràbà títi akódhi àdhya ró adrèbhá akódhi ní ro ní ì, gba mì kàdré móndí tàko 'ì yà, kó ngalè móndí kàdrì 'ì yà dhi!»

⁶ Gò má dré gòzo kúlí móndí lìzólìzo dhi kya tíni dhi ní yi, ngóro kòlyá kàdrì dhi ní kpòrò dré adrélé ndròle dhi tíni, ìndì bhù dré adrélé tadilé dhi tíni. Kúlí nda adrè tá tàá dhi:

«Àlèlúyà!

Tàko ko, Mírì àma ki Gìká rìnyí líyí ro dhi adré áyì òpì nya!

⁷ Mà kàdré lenzélé lavulé, adrézó arí íbe wà!

Mà kàdré m̃lanzìlanzì fe akódhi dré wà!

Angyá ko, lókyá Kábilígyà Mvá dré dra làmó mòzo dhi kitswá dre.

Akódhi ni tòkó ledé kpà i adrélé gànzi ró dhi dre.

⁸ A fè kpà drá kítá ledélé lénè sè kemve kpírìkpírì dhi dré asólé í rú dre.»

(Kítá ledélé lénè sè nda kòdhi adré tà gyägya móndyá lólo Gìká àdhya ì dré 'òle dhi ki tà tadhá.)

⁹ Gò ángeló nda dré tàzoá má dré dhi: «Mí kòtisì kònìni: Kólenzé móndyá títi azilé gwányá Kábilígyà Mvá ni làmó àdhya lé dhi i dré!» Gò tàá má dré dhi: «Kòdhi i kúlí bàti Gìká àdhya 'i.»

¹⁰ Dì má dré dhèzo akódhi pá, kitswálé akódhi ni lindrì bha. Dì, dré ìna tàzoá má dré dhi: «Mí 'o kònìni ko! Ma màràbà 'i ngóro mí tíni, ìndì ámi adrúpi adrèbhá tròle tà bàti Yésu dré tadhále dhi rú dhi i tíni. Be ró dhi, mí kòbhà Gìká ni lindrì kòdhya! Tàko ko, tà bàti Yésu dré tadhále dhi adré pròfètà ki kodzó Gìká ni kúlí longó dhi nì.»

Dhya adrélépi lirílé dòngí kemve dhi dri dhi

¹¹ Gò má dré nòzoá dhi, bhù lanzí ru dre gò, dòngí kemve dhi dré apfòzo má kandrà. Dhya adrélépi lirílé driá dhi ni rú «Dhya kitswálépi adrélé ka'ile togó wáyi sè dhi» ìndì «Dhya bàti». Adré tàbvó ta, adrézó kpà àdzú bhu tà gyägya sè.

¹² Akódhi ni m̃i adré tá kòle rìnyì ró àtsí tíni. Akódhi tá kùlá íbe bí í dri. A tisì tá akódhi rú, rú

àndu ni ni n̄zo ko dhi. Ngbà 'í akódhi ni tàndi n̄ n̄.

¹³ Akódhi asó tá í rú kánzò kàrí dré kutúzó rúa dhi. Akódhi ni rú «Gìká ni Kúlí».

¹⁴ Sòdá zyandre bhù àdhya ì lírí tá dònjí kemve dhi ì dr̄sè gò, ì dré adrézó lìle akódhi vèsè. Í tosó tá àyi rú kítá ledélé lénè sè kemve kpírìkpírì dhi ì.

¹⁵ Akódhi sílèsè dhi, sápi l̄tsi dhi adré tá apfòle, kòkìswáró súrú títi bvò dri dhi k̄i togá ásà be dhi bvó. Akódhi ni òp̄i nya àyi dri kùtù aya ró adrélépi àyi r̄inyí tadhá dhi sè.* A ni v̄nò lò'wa k̄i ató zwàle, àrà v̄nò lò'wa zwàzo, Gìká r̄inyí líyí ro dhi ni kombà tadházó dhi na.

¹⁶ Akódhi ni kánzò nda rú, ìndì akódhi ni páandre rú dhi, à tisì tá akódhi ni rú kònì ì: «Óp̄i k̄i Óp̄i, ìndì Mírì k̄i Mírì.»

¹⁷ Gò má dré ángéló àlo dhi ni n̄zo adrérà'a àyi totó k̄itú mi. Akódhi nda dré yòzoá kúlí 'u'ù sè àrí títi adrèbhá ngàle kuru sè dhi ì dré dhi: «M̄ì alì ru k̄imó gwányá kàdr̄i Gìká àdhya lé,

¹⁸ k̄itswálé óp̄i kàdr̄i k̄i z̄á te, sòdá k̄i kàdr̄i kya íbe, sòdá kòmbá kya íbe, dònjí kya íbe, móndyá lírìbhá àyi dr̄sè dhi kya íbe, ìndì móndyá àruka títi m̄arábà ro, m̄arábà ro ko, móndí tàko ró, ìndì kàdr̄i ro dhi íbe.»

¹⁹ Gò má dré kà'wá àtrá n̄zo, óp̄i kàdr̄i bvò àdhya íbe ìndì àyi k̄i sòdá zyandre íbe, adrérà'a ru k̄imó k̄itswálé àdzú bhu dhya adrélépi lírìlé dònjí dri nda be, ìndì akódhi ni sòdá zyandre íbe.

* 19:15 19:15 A kònò 2:26-27; Longó ì 2:9.

20 Di, à dré kà'wá àtrá nda ni rùzo, túmání pròfétà kinzò ro tà lín-dríga ró dhi ki 'òlepi kà'wá nda kandrà dhi be. Tà lín-dríga ró nda i sè dhi, pròfétà nda lití tá món-dyá tí-tí kà'wá àtrá ni àngì 'obhá lwàle àyi rú, adrèbhá kpà lín-drì fe akódhi ni lín-drí dré dhi nì. Gò kà'wá àtrá nda ni bhèzo lí-drì ro pròfétà kinzò ro nda be, àtsí andre adrélépi kòle bà-rú-tí be dhi na.

21 Di dhya adrélépi lí-rí-lé dòn-gí dri nda dré sò-dá zyandre tí-tí nda ki togázó todràle sá-pí adrélépi tá apfòle í sí-lésè dhi sè. Gò à-rí tí-tí dhi ì dré àyi ki zà tèzo pìzo.

20

Kóná ngùlù-àlo dhi i

1 Gò má dré ángé-ló àlo dhi ni nòzo adrérà'a asilé bhù lésè. Akódhi ru tá í drí-gá lí-fùn-gù-là mvá bhù kùdù àko dhi àdhya, nyì-rì kà-drì dhi be.

2 Gò dré ngàzo nì málá-wú gú dhi ni ru 'ìle nyì-rì sè, kà-dré-ró bã na kóná ngùlù-àlo be dhi bvó. Akódhi nda, nì àku adrélépi tá be kí-nó lésè, adrélé rú zìle Dzàborò ìndì Sà-tà-nà dhi 'i.

3 Di ángé-ló nda dré akódhi ni bhèzo bhù kùdù àko dhi na, bhù nda ni ti atsú-zó gágá lí-fùn-gù-là mvá sè gò, kík-pà-zo-á, akódhi kò-kít-swá-ró gòle sù-rú tí-tí bvò dri dhi ki lití ko, tsàle kóná ngùlù-àlo nda dré akírà'a. Amvolásà dhi, adrè leá dhi, à kògò akódhi ni trì lókyá tsà sè.

4 Gò má dré lí-rí-rà adrézó ò-pì nya dhi ki nòzo. Món-dyá adrèbhá lí-rí-lé drí-ásà dhi ì kisú tá rìnyí kí-tswá-zó tà-bvò ta. Má dré kpà món-dyá lí-lé sá-pí sè, ì dré tá Yésu ni tà longólé, ìndì Gìkà ni kúlí

longólé dhi sè dhi ki líndrí nòzo. Ayi nda ì fè tá àyíkya lindrì kà'wá àtrá dré ìndì líndrí ni dré ko. Ì 'o tá kpà akódhi ni àngì lwàle àyi ki kándrágá ì 'àsè yà, kó ngalè àyi drígá yà dhi ko. Di ì dré ngàzo dràdrà 'àsè gò, ì dré òpì nyàzo túmání Krísto be kóná ngùlù-àlo.

⁵ (Móndyá àruka títi dràbhá dre dhi ì nga rè dràdrà 'àsè ko, tsàle kóná ngùlù-àlo nda dré akírà'a.) Kòdhi vèsè ni àlo móndí ì dré ngàzo dràdrà 'àsè dhi 'i.

⁶ Kólénzé ni adré móndyá dra ngabhá dràdrà 'àsè lókyá nda sè dhi ì dré! Ayi nda ì lólo Gíká kandrà. Dràdrà ni rĩ ni rĩnyí kitswá tsàle àyi rú ko. Di, ì ni adré kòwánà Gíká àdhya ìndì Krísto àdhya ì ró, adréle òpì nya túmání akódhi be kóná ngùlù-àlo.

Sàtánà ni tà ni akima

⁷ Kóná ngùlù-àlo nda kàkí dre dhi, à ni Sàtánà ni atrì akódhi ni bã lésè.

⁸ Akódhi dré apfòzo lile sùrú títi ayíbhá bvò ni pá su dhi ì 'àsè dhi ki lití gò, àyi ki kimózó kitswálé àdzú bhu dhi bvó. A adré sùrú nda ki rú zi Gógà, ìndì Mágógà. Ì lizó ngóro sínýí yĩandre mĩle dhi tíni.

⁹ Di àyi nda ì dré ngàzo lavúlé bvò drìsè wäyi, lile àrà móndyá Gíká àdhya ì dré adrézó lána dhi ni gàrà ki kúrú. Arà nda bhàandre Gíká dré lèle tò dhi 'i. Di, àtsí dré ína asizó bhù lésè àyi ki za vèle títi.

¹⁰ Gò Dzaborò àyi ki litílépi nda ni bhèzo àtsí andre adrélépi kòle bàrúti be dhi na, àrà tá kà'wá àtrá ki bhèzo pròfétà kinzò ro dhi be lána dhi na.

Kònàle dhi, àyi kɪ rúbhá ni adrɛ aswálɛ kítú be ìndì ngátsi be kóná vésè kólyá.

Móndyá dràbhá dre dhi kɪ tàbvó tàma kùdù ro dhi

¹¹ Amvolàsà dhi, má drɛ lírírà kàdrì kemve òpì àdhya ni nòzo, dhya adrélɛpi lírílɛ dríá dhi be. Dì bvò ì bhù be dhi ì drɛ lapázó dhya nda mìlèsè gò, gòzo vélé àyi kɪ no ko.

¹² Gò má drɛ móndyá tíí kàdrì ìndì tàko ró dràbhá dre dhi kɪ nòzo, adrérà'a àyi kɪ totó lírírà òpì àdhya nda kandrá. Dì à drɛ búkù kɪ tinzìzo gò, búkù àzya lídrì àdhya ni nzìzo. Gò móndyá dràbhá nda kɪ tàbvó tàzo, ngóro àyi kɪ tà 'òle gò tisìzoá búkù nda ì léna dhi ì drɛ tá adrélɛ dhi tíni.

¹³ Yíandre 'o tá móndyá tá dràbhá í lé dhi ì topfòle. Dràdrà ì àrà dràbhá kya be dhi ì 'o tá kpà móndyá tá dràbhá àyi lé dhi ì topfòle gò, àyi àlo àlo tíí dhi kɪ tàbvó tàzo ngóro àyi kɪ tà 'òle dhi ì drɛ tá adrélɛ dhi tíni.

¹⁴ Gò dràdrà kɪ bhèzo àrà dràbhá kya be àtsí andre adrélɛpi kòle dhi na. Atsí andre nda dràdrà ni rì 'i.

¹⁵ Dì móndyá tíí àyi kɪ rú tisìzo búkù lídrì àdhya na ko dhi kɪ bhèzo àtsí andre nda na.

21

Bhù tídhí ro dhi ìndì bvò tídhí ro dhi

¹ Amvolàsà dhi, má drɛ bhù tídhí ro dhi ni nòzo bvò tídhí ro dhi be. Tàko ko, bhù àku ì bvò àku be dhi ì akí dre. Yíandre tá kpà vélé yókódhó.

² Gò má drɛ bhàandre lólo, Yèrusalémà tídhí ro dhi ni nòzo adrérà'a asílɛ Gíká vélésè bhù lésè.

A ledé tá bhàandre nda adrélé gànzi ró, ngóro tòkó áyi tosólépi aveave ró adrélé áyi agó ni letè lámó sè dhi tíni.

³ Gò má dré kúlí 'u'u' apfòlepi lirírà òpì àdhya lésè dhi ni yìzo tàá dhi: «Mì yì rè ká! Nyànomvá dhi, àrà Gìká dré adrézó lána dhi móndí i kòfalé. Akódhi mo bhà adrézó túmání àyi íbe. Í ni adré akódhi ni móndyá i ró. Di Gìká ni tàndi adrélépi túmání àyi íbe nda ni adré àyi ki Gìká ro.

⁴ A ni m̀ndra títi dhi ki atrì àyi m̀lésè. Dràdrà ni adré véle yókódhó. Kizà, tongotongo, rúbháaswa be dhi ki kókpà adré véle yókódhó. Tàko ko, tà àku akí dre.»

⁵ Di dhya adrélépi lirílé lirírà òpì àdhya dri dhi dré tàzoá dhi: «Mì nò rè ká! Má adré tà títi dhi ki 'o atsálé tídhí ro!» Dré gòzo tàá má dré dhi: «Mí tisì tà kòdhi i. Tàko ko, kúlí kòdhi i kúlí bàti kitswále ka'ile togó wáyi sè dhi 'i.»

⁶ Gò tàá dhi: «Tà títi dhi i kitswá dre! Ma Alefà 'i, ìndì Omégà 'i. Ma tà títi dhi ki wáláká 'i, ìndì tà títi dhi ki kùdù 'i. Dhya adrélépi yì lovó íbe dhi dré dhi, má ni yì adrélépi angálé kidrì lídrì àdhya lésè dhi ni fe dré mvùle àngyá.

⁷ Di dhya ángùdhi dra tà lavúlépi dhi ni tà títi kòdhi ki kisú tàyílé ro. Má ni adré akódhi ni Gìká ro. Akódhi ni ína adré áma mvá ro.

⁸ Di, kàdré ína móndyá tíri ró dhi ki tà sè, móndyá adrébhá áma ka'í ko dhi íbe, móndyá adrébhá tà gàle gàgà dhi ki 'o dhi íbe, móndyá adrébhá móndí pfu dràle dhi íbe, móndyá adrébhá ndòtò tà 'o dhi íbe, móndyá adrébhá kólé tà 'o dhi íbe, móndyá adrébhá gìká tàko ki lindrì bha dhi íbe, ìndì móndyá títi adrébhá

kinzò ta dhi íbe dhi, àyi nda ki àrà ni adré àtsí andre adrélepi kòle bàrúti be dhi na. Kòdhi dràdrà ni rĩ 'i.»

Yerúsalmà tídhí ro dhi

⁹ Gò ángéló nzi-drĩ-rĩ adrébhá tá kópò nzi-drĩ-rĩ gabhá kizà kùdù nzi-drĩ-rĩ dhi ì sè bíbi dhi íbe nda ki àlo dré alìzo tàá má dré dhi: «Mí alì, má kòtadháro mí dré tòkó Kábilígyà Mvá dré mòle áyi tòkó ro dhi.»

¹⁰ Di dré áma dòzo Tírí Lólo ni rĩnyí sè bhàle kòngó àlo kàdrì mvumvù ro dhi drĩna. Dré má dré Yerúsalmà, bhàandre lólo dhi ni tadházó adrérà'a asilé Giká vélèsè bhù lèsè.

¹¹ Bhàandre nda ga tá Giká ni mìlanzilanzì sè bí gò, adréle lagulé ngóro kírà làgí kyàkyà dhi dré adréle lagulé dhi tĩni. Adré tá lagulé ngóro kírà rú be dzáspè dhi tĩni, adréle tàratára ngóro krìstálè tĩni.

¹² Bhàandre nda ni zèribà nzì tá nzìnzì ìndì mvu tá mvumvù, adréle ti íbe mudrí-drĩ-rĩ. Ángéló mudrí-drĩ-rĩ dhi ì adré tá zèribàti nda ki líkí. Zèribàti nda ì rúsè dhi, à tìsì tá Ísèrèlè ànzì kí sùrú mudrí-drĩ-rĩ dhi kí rú.

¹³ Zèribàti nda ì kòfalé dhi, à tobhà tá na dhi ì kítú dré apfòrà lèsè, na dhi ì kítú dré ndìrà lèsè, na dhi ì kurú lèsè, ìndì na dhi ì tàbhu lèsè.

¹⁴ Bhàandre ni zèribà nda totó tá ì pá mudrí-drĩ-rĩ kírà sè dhi ì dri. Kírà nda ì rúsè dhi, à tìsì tá Kábilígyà Mvá ni àpóstolò mudrí-drĩ-rĩ dhi kí rú.

¹⁵ Ángéló adrélepi tá tà ta má be nda ru tá í drígá kòzò órò sè dhi, kitswázó bhàandre nda ni

kàdrì tabhì, zèribà ni àdhya be, ìndì zèribàti ni kya be.

¹⁶ Bhàandre nda ni gàrà su dhi ki kàtswa tá títí kandra àlo, kàtswa ni tàli ni pí. Gò ángéló nda dré bhàandre nda ni tabhizo kòzó sè, kisúzóá dhi: kàtswa ni tá kilòméterè ngùlù-rì-drì-kámá-su, ìndì kàdrì ni i mvumvù ni be dhi i tá kpà kandra àlo.

¹⁷ Dì dré kpà zèribà nda ni tabhizo: mvumvù ni tá méterè nyadhi-na-drì-nzi-drì-àlo. Kòdhi ángéló adré tá ngá tabhì méterè móndí i dré adrézó ngá tabhì ásà dhi sè.

¹⁸ A tobhà tá zèribà nda kírà rú be dzáspè dhi sè, bhàandre nda ni tobhazo óró tsèrèlè adrélépi tàratára krìstálè tìni dhi sè.

¹⁹ A ledé tá bhàandre nda ni zèribà ni pá i kírà twátwa làgí kyàkyà dhi i sè. A ledé tá pá ni ni àlo dzáspè sè, rì ni sàfirè sè, na ni àgátè sè, su ni èmèródè sè,

²⁰ nzi ni sàrùdònikisì sè, nzi-drì-àlo ni sàrùdùwánè sè, nzi-drì-rì ni krìsòlìtè sè, nzi-drì-na ni bèrìlè sè, nzi-drì-su ni tòpázè sè, mudrí ni krìsòpùràzè sè, mudrí-drì-àlo ni tùrùkwázè sè, ìndì mudrí-drì-rì ni àmètístè sè.

²¹ A ledé tá zèribàti mudrí-drì-rì nda i pérelè i sè: àyi àlo àlo títí dhi i pérelè àlo sè. A ledé tá bhàandre ni látì andre óró tsèrèlè adrélépi tàratára krìstálè tìni dhi sè.

²² Má nò tá tìpèlò bhàandre nda na ko. Tàko ko, Mírì Giká rìnyí líyí ro dhi tùmání Kábilígyà Mv́a be dhi i, bhàandre nda ni tìpèlò 'i.

²³ A kitswá ngádra kítú àdhya yà, kó ngalè mbá àdhya yà dhi ni lovó bha ngá kazá bhàandre nda

léna dhi ko. Tàko ko, Giká ni lagulagu adré ína ngá kazá lána dhi nì, ìndì Kábilígyà Mv́a akódhi nì tálà 'i.

²⁴ Súrú tíí dhi ki atsí ngádra bhàandre nda àdhya 'ásè. Opí kàdrì bvò àdhya ki kpà fì lána àyi ki m̀lanzìlanzì be.

²⁵ A kitswá tàdzí bhàandre nda ni zèribàti ki asè ìndró sè ko. Angyá ko, ngátsi ni adré kònàle yókódhó.

²⁶ Súrú tíí dhi ki fì bhàandre nda léna àyi ki m̀lanzìlanzì be, ìndì àyi ki lindrì be.

²⁷ Dì, ngá àlo ndí ró dhi kitswá tàdzí fìle lána ko. Dhya adrélèpi tà gàle gàgà dhi ni 'o yà, kó ngalè adrélèpi tà 'o kinzò sè yà dhi kitswá kpà tàdzí fìle lána ko. Ngbà 'í mónyá àyi ki rú tisìzo Kábilígyà Mv́a ni búkù lídrì àdhya léna dhi ki fì lána dhi àyi.

22

Yiandre adrélèpi lídrì fe dhi

¹ Gò ángéló nda dré má dré yiandre tàratára krístalè tíni adrélèpi d̀ile, adrélèpi lídrì fe dhi ni tadházó. Yiandre nda adré tá apfòle Giká ni lirírà adrézó òpì nya Kábilígyà Mv́a be dhi lésè,

² adrélè d̀ile bhàandre ni láti andre 'ásè. Yiandre nda ni g̀arà rì dhi i 'ásè dhi, fa adrélèpi lídrì fe dhi totó tá i adrélè lò'wa 'a vésè be mudrì-drì-rì kóná àlo sè, vésè àlo mbá àlo sè. Fa nda ni bí i tá àlókò adrézó súrú tíí dhi ki tídrì ásà dhi 'i.

³ Tàtrítrí àlo dhi ni adré véle yókódhó. Giká ni lirírà adrézó òpì nya Kábilígyà Mv́a be dhi ni

adré bhàandre nda 'á gò, akódhi ni màràbà ì dré adrézó lisámbò 'o akódhi kandrá.

⁴ Ì ni akódhi ni m̀bhalé no m̀ sè. Akódhi ni rú ni kpà adré àyi ki kándragá i 'ásè.

⁵ Ngátsi ni adré véle yókódhó. Ì kitswá kpà ngádra tálà àdhya yà, kó ngalè kítú àdhya yà dhi ni lovó bha ko. Tàko ko, Mírì Gìká ni ngádra fe ngá kazá àyi dré dhi nì. Dì ì ni adré òpì nya kóná vèsè kólyá.

⁶ Gò ángéló nda dré tàzoá má dré dhi: «Kúlí kòdhi i kúlí bàti kitswále ka'ile togó wáyi sè dhi 'i. Mírì Gìká adrélépi pròfétà ki kodzó áyi kúlí longó dhi mù áyi ángéló, tà dra atsábhá mbèlè dhi ki longó áyi màràbà ì dré.»

Yésu adré alìle mbèlè

⁷ Yésu adré tàá dhi: «Mì yi rè ká! Má adré alìle mbèlè! Kólénzé dhya adrélépi kúlí pròfétà àdhya búkù kònìdhi lé dhi ki líkí dhi dré!»

⁸ Ma, Yòwánì, ma dhya tà kòdhi ki yìlepi, ìndì tà nda ki nòlepi m̀ sè dhi 'i. Má kòyi tà nda ì nòzoá dre dhi, má dhe tá ángéló tà nda ki tadhálepi má dré dhi pá, kitswále akódhi ni lindrì bha.

⁹ Dì, dré ína tàzoá má dré dhi: «Mí 'o kònìni ko! Ma màràbà 'i ngóro mí tíni, ámi adrúpi pròfétà ro dhi ì tíni, ìndì mónnyá títi adrébhá kúlí búkù kònìdhi lé dhi ki líkí dhi ì tíni. Be ró dhi, mí kòbhà Gìká ni lindrì kòdhya!»

¹⁰ Gò tàá má dré dhi: «Mí kòlosó kúlí pròfétà àdhya tisìle búkù kònìdhi lé dhi ì móndí ì dré ko. Tàko ko, lókyá atsá ànyi dre.

¹¹ Lè dhya ángùdhi adrélépi tà kònzi 'o dhi, kògò ína adréle tà kònzi 'o. Dhya adrélépi ndòtò

tà 'o dhi, kògò ína adrélé ndòtò tà 'o. Dhya adrélépi tà gyägya 'o dhi, kògò ína adrélé tà gyägya 'o. Dhya adrélépi lólo dhi, kògò ína áyi fe adrélé lólo.»

12 Yésu adré tàá dhi: «Mì yi rè ká! Má adré alìle mbèlè! Má ni alì áma làgí múrúngú be, kitswálé tà logó móndí àlo àlo títi dhi i dré tà i dré 'òle dhi i tí.

13 Ma Alefà 'i, ìndì Omégà 'i. Ma dhya drìdrì dhi 'i, ìndì dhya kùdù dhi 'i. Ma tà títi dhi ki wáláká 'i, ìndì tà títi dhi ki kùdù 'i.»

14 Kólénzé ni adré móndyá adrèbhá àyi ki kánzò ki dzi dhi i dré! Ayi nda ki kitswá file bhàandre nda na zèribàti i 'àsè, adrélé fa adrélépi lídrì fe dhi ni lò'wa nya dhi àyi.

15 Dì, kàdré ína móndyá kònzì ki tà sè, móndyá adrèbhá kólé tà 'o dhi íbe, móndyá adrèbhá ndòtò tà 'o dhi íbe, móndyá adrèbhá móndí pfu dràle dhi íbe, móndyá adrèbhá gìkà tàko ki lindrì bha dhi íbe, ìndì móndyá títi adrèbhá kinzò tà le 'òle dhi íbe dhi, àyi nda ki adrè bhàandre nda ni kivi na.

16 «Ma, Yésu, má mù áma ángéló kitswálé tà kòdhi ki longó títi àmì adrèbhá Èkèlèzyà i 'àsè dhi i dré. Ma dhya angálépi Dàwídì ni kómvo lésè dhi 'i, ìndì akódhi ni toyó 'i. Ma kpà nzàgó adrélépi kòle drùbhì sè dhi 'i.»

17 Tìrí Lólo i tòkó adrélépi 'òle mòle dhi be dhi, i adrè tàá dhi: «Mí kàlì wà!» Dhya ángùdhi adrélépi tà kòdhi ki yi dhi kòtà kpà dhi: «Mí kàlì wà!» Lè dhya ángùdhi adrélépi yì lovó íbe

dhi kàlì. Dhya adrélépi yĩ le mvùle dhi kòdo yĩ adrélépi lídrì fe dhi mvùle àngyá.

¹⁸ Ma, Yòwánì, má adré móndyá tíí adrèbhá kúlí pròfétà àdhya búkù kònìdhi lé dhi kì yi dhi kì kodzó, adrézó tàá dhi: Dhya àlo kògò tà àzya bha kúlí búkù kònìdhi lé dhi ì dri dhi, Gĩká nì kókpa kizà kàdrì tà nì kì tisìzo búkù kònìdhi lé dhi kì bha akódhi nda dri.

¹⁹ Dhya àlo kòtingá tà àlo kúlí pròfétà àdhya búkù kònìdhi lé dhi ì drìsè dhi, Gĩká nì kókpa tà tani tà nì kì tisìzo búkù kònìdhi lé dhi kì tingá akódhi nda drìsè. Akódhi kitswá ína fìle bhàandre lólo dhi na ko. Kitswá kpà fa adrélépi lídrì fe dhi nì lò'wa nya àlomvá ko.

²⁰ Dhya adrélépi tà kòdhi kì longó dhi adré tàá dhi: «Áyíya, má adré alìle mbèlè!»

Kàdré kònìni! Mírì Yésu, mí kàlì wà!

²¹ Mírì Yésu nì togó tani kàdré àmi íbe tíí!

BÚKÙ TÀ TĪDHĪ//RU YÌZO DHĪ ADHYA
Logoti (Logo): BÚKÙ TÀ TĪDHĪ//RU YÌZO DHĪ ADHYA
New Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Logo

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

942af0a0-42ea-5477-8f1a-fed39823f32b